

100 aastane Natalie All pakkus oma eluteelt imelugusid

“Laula meile, Taali,” kostis piduliste hulgast paluvaid hääli. Veidi aega tõrkunud juubilar vabandas, et tal pole enam endist lauluhäält. Siis aga otsustas ja ütles mõne sissejuhatava lause: “Olin paar nädalat surnud. Kui elule ärkasin, läksin akna juurde, vaatasin õuel kasvavat kuuske, ja nii see laul sündima hakkaski...”

Natalie All, sündinud 27.vebruaril 1906 Valgjärve mail. Koos Johannesega rajasid oma kodu Nüpli külla. Tamme talus sündis neile 3 poega, kellest kaks on lahkunud juba igavikuteele. 4 lapselast ja 5 lapselapselast jäävad loodetavasti kandma Taali isamaalisust, elujõudu ja optimismi.

27. veebruari pärastlõunal oli Otepää päevakeskuse-hooldekodu alumise korruse kõige avaramasse ruumi palutud aukohale juubilar Natalie All. Olid need, kes tema kaaslastest, 18st hoolealusest tulla said, esinemiseks end valmis 11liikmeline päevakeskuse naisansambel koos muusikalise juhendaja Sinaida Ernitsaga ja järjekorras ootel õnnitlejate rivi.

“Võite kõik mind kutsuda Taaliks,” ütles Natalie All oma suurt juubelit märkiva peo alguses, kui esimese õnnitlejana astus tema ette hooldekodu juhataja Helle Kuldmaa. Kolme kaunist laulu kuulas juubilar kord kaasa ümisesedes, mitut puhku aga rütmikamatele lugudele peanoogutustega hoogu andes.

Kui õnnitlejate hulgas olid juubilar kätt surunud ka vallavalitsuse esindajad Jaanus Raidal ja Aare Matt, kui endine lasteaiakasvataja Milvi Mägi oli päevakavva lisanud ühe luuletuse, pakuti sõna juubilarile.

Nagu ammusest kombeks, tõusis juubilar kõneks, tänas kõiki, kes teda meeles olid pidanud. Ja lisas ka paar soovi. Et kui tema kord oma ilusa kodupaiga kalmistumulda on maetud, võiks keegi talle kalmule

tuua kas või ühegi lilleõie. Ja meeles pidada ka neid, kes kunagi on meie vabaduse eest võidelnud.

Nii oli auväärne juubilar ka oma kadunud abikaasa, Vabadussõja veterani Johannese nimel soovi edasi

ütelnud. Soovide-ütlemise päev tõi aga üllatusliku jätku.

Sellist soovi arutas päevakodu rahvas omavahel juba enne piduliku osa algust. Ent keegi ei teadnud ette arvata, kui kaua juubilar selles sündmuste saginas vastu peab. Nüüd katsetati, paluti.

Taali rääkis sissejuhatuseks uskumatu loo sellest, kuidas ta surmast uuesti ellu ärkas. “Tõusin ja nägin kasvavat kuuske akna all.”

Ja seejärel Taali lauliski: „Tere haljas kuusepuu/ tere talvelinnu suu/ tere ilus isamaa/ tere rõõmus Otepää./ Sulle lahke laululugu/ me spordirahva tugev sugu./.../“

Vähemalt seitse salmi oli see pikk, kui kuulajal suurest imetusest lugemine vahepeal sassi ei läinud. Rääkis see laul Taali kodupaiga ilust, lumega kaetud mägedest, suusatajaist.

Uskumatu, aga tõsi! “Taali elas siis veel oma maakodus Nüpli külas, kust mu kadunud mees Kalju ta Otepääle, meie juurde elama tõi,” jutustab Taali pojanaine Milvi. Taali haigestus, oli kaks nädalat meele-märkusetult Otepää tervisekeskuses hooldajate ja arstide valvata. Seal ta siis uuesti ärkas, tõusis jalule, otsustas edasi elada ja luuletada, nagu ta seda varemgi oma pika elu jooksul oli teinud.”

Ja nagu vabandades lisab Milvi, et pärast oma mehe kaotust halvenes temagi tervis, Taalit mullu novembris Otepää hooldekodusse paigutades oli ta mõtelnud, et seal on ta kindlates kätes: “Ta kipub ju kangesti liikuma.

Astub kodus uksest välja ja läheb kaduma!”

AILI MIKS

ÕNNITLEME!

Eesti taasiseseisvumise 15. sünnipäeva puhul autasustas president Arnold Rüütel paljusid inimesi riigile osutatud teenete ning omariikluse taastamise ja edendamise eest.

Meie piirkonnast said kõrge riikliku autasu:

Riigivapi III klass

Tõnu Saarmann

Valgetähe I klass

Kristina Šmigun

Andrus Veerpalu

Valgetähe III klass

Anatoli Šmigun

Olümpiasangarid jõudsid koju

Anatoli Šmigun, Kristina Šmigun ja Andrus Veerpalu on tervitava rahva ees kesklinna püstitatud laval.

Üleskutse

Otepää vallavalitsus avab arveldusarve nr 10220054318013 (märksõnaga purskkaev), et ehitada Otepää keskvaljakule Otepää olümpiasangarite auks purskkaev.

Otepää vallavalitsus kutsub eestimaalasi ja otepäälasti toetama purskkaevu ehitamist annetustega.

Suurimad toetajad jäädvustatakse purskkaevul (kui toetajad ja annetajad seda soovivad).

Otepää vallavalitsus on tänulik toetuse eest ja kutsub kõiki eestimaalasi toetama oma annetustega meie suusasangarite jäädvustamist ajalukku.

Samas kuulutab Otepää vallavalitsus välja avaliku arutelu, kas tuleks Otepää keskvaljak nimetada ümber Olümpiaväljakuks ja kas peaks purskkaevu ühe osana olema ka skulptuurid suusasangarite jaoks.

Otepää vallavalitsus oleks tänulik, kui laekuks ka ideid ja eskiise tulevasest purskkaevust keskvaljakul Otepää Vallavalitsusse: vald@otepaa.ee, kontakttelefon 766 4800.

Kallid eestimaalased ja otepäälastid! Jäädvustagem meie suusakuulsused ajalukku!

Naistepäevale mõeldes

Maailm on loodud, aga maailm pole veel valmis! Meile on antud looja poolt ruum, mille me peame ise täitma ja sisustama, hea ja kurja vahel lapeerides, kombineerides ja valides.

Ja nii see inimkond siis üritab luua ühiskodu: kord ehitades, siis jälle lammutades. Igal brigaadil on ju oma projekt, mis ei pruugi kohe sugugi naabrimehe plaanidega haakuda. Keegi tahab sibulkupllit katuseks ja keegi ihkab minarette nurkadesse, üksmeel on raske tekkima. Sellel segasumma ehitusplatsil on aga olemas siiski üks jõud, mille lumma ning mõistatuslikkust ükski osapool ei eita. Ei ole ühegi maailma rahva kunstis ja muus loomingus jäänud naine ja armastus naise vastu kõrvalteemaks. Võiks öelda, et naiseta poleks kauneid kunste maailma sündinudki. Kes ta siis on, kelle ilu ja mõju on läbi aegade rahvaid nii mõõka tõstma, kui ka langetama sundinud? Kelle tõttu on väed liikvele läinud ja ka seisma jäänud? Kauges alateadvuses ja instinktides on enamikul inimolendel sisse kodeeritud austus ja aukartus naise pühaima-emarolli ees!

Emast põlvnemine on ju möödapääsmatu ka kõige paadunuimale meie seast senikaua, kui lapsi otseses mõttes purgis tootma ei hakata. Mis on vältimatu, seda inimene enamasti austab! Põhjamaade s.h. ka Eesti kultuuris ja ühiskonnas on naise rolli läbi aegade olnud võimatu ülehinnata. Pidevate sõdade jalus on naine pidanud

ülal pidama nii peret, kui ka ühiskonda. Mees oli tihtipeale kas tapetud, vangis või võõra lipu all sõjatandril. Ka nüüd, veidi rahulikemal aegadel, on pahatihti naine peret igas mõttes ülal hoidmas samal ajal, kui kallis kaasa kõiki oma kaasnevaid kohustusi eirates ehtsal nõukakombel end lapiti joo ja pere napp ressursse viinajumala altarile tassib. Au neile naistele, kes vaatamata sellele suudavad tagada oma ja laste toimetulemise ning jõudu neile õigete otsusteks olukorra lahendamisel.

Eestimaa on kuulnud oma ilusate ja haritud naiste poolest. Selles on meie uhkus, aga pisut ka meie häda. Haritud noor naine püstitab paratamatult ka kõrgemad nõudmised oma võimalikule kooselupartnerile. Paraku aga sel ajal, kui naine on saanud valmis oma õpingutega ja ilmunud tahe püsiv kaaslane leida, on valik hõredaks jäänud. Turul veel vaba "meesprodukt" on pahatihti nõ. "meessubprodukt" ning nii tulebki sobiva töökohta ja elukaaslase kandidaadi puudusel kodukant hüljata. Ja paraku on see mure juba paljudel naistel siin lõunapool ning pole pelgalt kõrgharitud mure. See tähendab väljarännet ja sündimata lapsi ning vajab probleemina hoopis põhjalikum uurimist lahenduste leidmiseks.

Eestimaa naine on üsna ühiskonnateadlik ja enese väärtust teadev. Usun, et võin julgelt tunnustada eesti naise mõistust ja selekteerimisvõimet ja te ühinete arva-

musega, et Eestis on palju potentsiaalseid Margaret Thatcereid ja Evita Perone. Oleks väga tervendav näha presidenditoolil ühte parimat naissoo paremate hulgast ja riigijuhtimisel anda enam hoobasid meie õrnema soo kätte. Just nimelt mõistusele panustades loodan Eesti naist ka edaspidi käsitleda naisena ja õrnema soona, sest teips mitte pole õigus fanaatilise silma-vaatega ülivõrdõiguslaste keskskoopropaganda tegijail, kes ise enamasti pole isegi sünnitanud. Arvan, et õigluse mõiste sees on juba olemas mõiste ka soolisest võrdõiguslikkusest ning eraldi väljarebituna see pigem väärustub ja väändub. Soolist võrdõiguslikkust selle sõna otseses mõttes on väga keeruline saavutada. Ja milleks? Täpselt võrdset saab saavutada vaid siis, kui võrdsustatavad on mahutatavad sarnasusse ruumi. Kuidas saab seda teha naise puhul, kui looduse poolt antud emaroll ja naisehing teeb ta meesterahvast igal juhul loomult suuremaks? Milleks tahta vähe- mat, kui meil on olemas suurim?

Christian Dior on öelnud, et naised on kõige võluvamad kolmekümne viienda ja neljakümne eluaasta vahel, sest siis on nad võitnud nii mõndagi elult ja neil on olemas oskus oma samme seada. Kuna aga vähe on naisi, kes saavad n.ö. vanemaks kui 40 aastat, on see võlu kestev ja igavene! Omalt poolt lisaksin, et naised on ajatud ja eatud, sest see on lihtsalt nii!

Kallis naisugu, soovin Teile oskust oma sihte seada nii, et tunneksite tihti oma saavutuste üle rõõmu, võimet armastada ja õnne olla armastatud, oskust olla naine! Palju päikest Teile ellu! Te olete seda tõesti väärt!

Sangaste vallavanem KAIDO TAMBERG

TEISED MEIST

Aivar Riisalu plaanib Kuutsemäele uut suusanõlva

Kuutsemäele kavandatakse kuni 15 miljoni kroonist investeeringut – seda nii uue nõlva kui ka töstükisüsteemi tarvis. Kui praegu opereerib keskus peamiselt ankurtöstukitega, siis perspektiivis võidakse külastajaid üllatada Põhjamaade ja Euroopa suusakeskustes levinud tooltöstukiga.

Kuutsemäe mäesuusanõlvu opereerib Aivar Riisalu kuuluv Äärmusliku Spordi AS.

Ärileht

Kalapeo korraldaja soovib Pühajärvest prügikala võrkudega välja püüda

Kalapüügivõistlusi saab siin korraldada, kuid liiga palju on väikseid kalu. Kevaditi ja sügisei tuleks suurte võrkudega järv prügikalast puhastada.

"Tegime juba 1999. aastal projekti, milles taotlesime Euroopa Liidult raha, kuid Pühajärve vald ei toetanud seda algatust. Tulevikus loodame järve olukorda parandada," ütleb Risto Vuorinen.

Valgamaalane

Kellele peaks kuuluma Sangaste loss?

"Olen alati olnud seda meelt, et Sangaste loss peaks rukkikrahv Bergi suguvõsale tagasi antama," kirjutab Harri Kübar pikemas loos, mis on pühendatud Friedrich Bergi ehitatud Sangaste lossi 125 aastapäevale.

Maaleht

SANGASTE volikogu

Sangaste vallavolikogu kuuluvad Eduard Aamer (esimees), Aldo Korbun (aseesimees), Katrin Kõiv, Tatjana Laadi, Aiki Martinson, Andres Palloson, Ivo Pill, Virgo Roose, Einar Toomemägi, Rando Undrus ja Aavo Vällo.

Kasutame lühitutvustuseks nende endi poolt enne sügisei valimisi kirjutatud.

Eduard Aamer on sündinud 12. jaanuaril 1948. Enne valimisi pidas ta tähtsaks, et vallas oleks: 1. Lastele võimalikult hea kooliharidus. 2. Ettevõtlikele inimestele roheline tee ja igale soovijale töökoht kodu ligikal. 3. Kõik vallateed korda, heakorrale enam tähelepanu.

Aldo Korbun on sündinud 25. märtsil 1964. Kolm olulisemat teemat: 1. Alghariduse (lasteade) väärtustamine, sest siis luuakse hariduse vundament.

Lasteaia- töötajate ja õpetajate palkade ja oskuste-kvaliteedi võrdsustamine 2. Kasutuseta kinnisvaraga tegelemine valla territooriumil. 3. Kultuuritegevuse laiendamine ja selle tarbeks ruumiliste võimaluste juurdeloomine.

Katrin Kõiv on sündinud 27. augustil 1958. Kolm olulisimat asja: 1. Interneti külastades 2. Külateed korda, eriti kaugemates paikades. 3. Kultuurielu käima. Eriti südamelähedane Ädu ja Mägiste külad kultuurielu ja Kuigatsi Kultuurimaja. Võiks ka mitme valla peale olla üks kultuuritegevuse koordineerija.

Tatjana Laadi on sündinud 26. mail 1963. Kolm olulisemat asja: 1. Avahooldussüsteemi ja koduõenduse arendamine ja rakendamine vallas. Teede korrashoid. 2. Töötute ümberõpe ja kaasamine valla ellu. 3. isetegevus ja kultuu-

Vasakult tagarida: esimees Eduard Aamer, Andres Palloson, Aavo Vällo, Einar Toomemägi, Rando Undrus, Virgo Roose. Esirida vasakult: Katrin Kõiv, Aiki Martinson, Tatjana Laadi. Pildilt puuduvad Aldo Korbun ja Ivo Pill.

rielu, loengud ja keeltkursused, koduümbrused korda. Heakorramisel võiks teha hoog- tööpäevakuid.

Aiki Martinson on sündinud 30. detsembril 1968. Osutudes valituks Sangaste Vallavolikokku tahab hea seista selle eest, et valla areng oleks kiirem, et areng põhineks kokkulepetel (arengukava!) ja oleks sotsiaalselt tasakaalus. Peab tähtsaks töötahte hoidmist töötute hulgas läbi sotsiaalse töökohtade loomise. Avaliku teenuse osutamine uuele tasemele - ametnik olgu valla elaniku teenistuses!

Andres Palloson on sündinud 13. oktoobril 1956. "Olemisega on nii, et harjud sellega, mis on su ümber. Pisiasjad ei torika silma." Näeb tervet rida puudusi: bussijaam, porine tee kooli juures, juba aastadid lekkiv veetoru jne. "Need silma riivavad „pisiasjad" teeme korda ja siis tuleb asuda täitma valla arengukava. Põgus pilk arengukavale näitab, et sellest mis aastatel 2004-2006 oleks pidanud tehtama, on tehtud ehk ainult 30%."

Ivo Pill on sündinud 6. aprillil 1955. "Pean enda suurimaks ülesandeks mõelda sellele, kuidas muuta koduvald paigaks, kuhu tahaks tagasi pöörduda siit õp- pima läinud noored. Et vallamaja ümbrus ja bussijaam – Sangaste visiitkaart – ei näeks välja nagu mardisandi taretagune! Valla arengukava tuleb mitte ainult kaasajastada vaid ka täide viia. Nii see tegevus kui ka kogu asjaajamine peab muutuma läbipaistvamaks. Vaatamata selgitustele valla lehes ei ole vähemalt mina seni aru saanud – millised on Sangaste valla suhted Sangaste lossiga. Kas ja milliseid summasid on vald sinna paigutanud ja kui on, siis mil moel need valla eelarvesse tagasi tulevad?"

Virgo Roose on sündinud 18. novembril 1964. Kolm teemat: 1. Haridusasutuste, eelkõige Sangaste lasteaia remont (elektter, aknad) 2. Vallateede senisest enam raha investeerida. Valla – ja erateede ühine teedehoole. 3. Munitsipaliseerida Sangaste aleviku bussiootepaviljoni maa-ala, et ehitada välja korralik bussijaam.

Einar Toomemägi on sündinud 7. veebruaril 1967. Kolm olulisemat teemat: 1. Noorte vaba aja sisustamine, sportimisvõimalused. 2. Heakorrale rohkem tähelepanu. 3. Tänavavalgustus ja teed korda.

Rando Undrus on sündinud 11. augustil 1976. Kolm olulist teemat: 1. Elukeskkonna arendamine: heakord, initsiatiivide toetamine, teed, sild üle jõe, et saaks ja jääks korda ja valgustatud. Sangaste paisjärv võiks olla korrastatuna valla visiitkaart. 2. Hariduse kvaliteet ja elukvaliteedi tõus. 3. "Kõigi Valimisliidu lubaduste sujuv ja tark elluviimine, sest lubadused ei ole punkti- vöistlus, vaid nende eesmärk on saavutada Sangastest täisväärtuslik ja kaunis kodukant, kuhu tullakse ja jäädakse."

Aavo Vällo on sündinud 16. mail 1963. Kolm olulist teemat: 1. Kinnistute omanikelt nõuda heakorda. 2. Tööhõive parandamine ja selle kvaliteedi parandamine. 3. Sangaste valla ettevõtete koordineerimine (näiteks ühenduse loomine).

Volikogu komisjonid

Revisjonikomisjon: Aldo Korbun (esimees), Andres Palloson ja Aavo Vällo.

Eelarvekomisjon: Rando Undrus (esimees), Maie Plaado ja Einar Toomemägi.

Sotsiaalkomisjon: Tatjana Laadi (esimees), Vete Hainsoo, Katrin Kõiv, Ruth Muttik, Ester Otrokova, Ivo Pill, Taiivi Rästas, Saima Tell ja Hiie Vähi.

Haridus- ja kultuurikomisjon: Katrin Kõiv (esimees), Vete Hainsoo, Kaupo Kõivuste, Aiki Martinson, Aivar Oja, Riina Pill, Taiivi Rästas, Tõnu Varjun ja Kati Velner.

Majanduskomisjon: Virgo Roose (esimees), Madis Kirsimäe, Arvo Kõiv, Sulev Kõiv ja Venda Vihmann.

Järgmises lehes: Otepää linn saab 70. aastaseks, Otepää muusikakool tähistas juubelit, tutvustame Silva-Agrot, Palupera uudised, Sangaste eelarve, koolides lõppes kolmas veerand, aiandusnõuannet Ahti Tiirmaalt, Sihva Sabak-10 jm.

Lugeja kirjutab

Nii vähe aega on möödas valimistest, aga nüüd palju muud ei kuulegi, kui umbusaldamistest. Mis lahti? Mu paljud tuttavad küsivad sedasama.

Käisin enne omavalitsuse valimisi kohtumisel Otepää kultuurikeskuses. Nagu kutsel oli lubatud: muudame Otepää paremaks, oli isegi sel õhtul lootust andev. Kõik oli väga heal tasemel, õhtut juhtis Jüri Aarma, laulis Diana Klas, kes ütles end olevat Raidali sõbra ja sellepärast Otepäele meiega kohtuma tulnud. Istusime laudades, maitsesime head-paremat, nautisime esinejaid - kõik oli väga hästi organiseeritud, sõbralik, tore.

Nüüd kuulen raadiost, et Raidal olevat ise kõrget palka nõudnud. See on ju vale! Kogu vabariik nägi televiisorist, kuidas just opositsioon selle palgamäär kõrgemaks ajas. Ärgu valijatega nii rumalat mängu mängitagu, et arvatakse, nagu nad millestki aru ei saa. Seda olen mina ja on paljud teised aru saanud, et Raidal pandi hääletpüüdjaks ja ise loodeti tema toel volikokku saada. Nii läkski. Aga milleks siis see sõbramäng valimiste eel?

Kui olete koos kandideerinud ja rahva poolt valitud, siis oleks ju kena kui suudaksite Otepää heaks ka koostööd teha. Sooviksin, et Otepääl hästi läheks.

Ell Kihulane, 50 aastat otepäälane

Loobuti Raidali umbusaldamisest

Otepää volikogu koalitsioon loobus vallavanem Jaanus Raidali umbusaldamisest.

Otepää vallavolikogus enamuses oleva Rahvaliidu fraktsiooni juht Jüri Kork teatas enne volikogu erakorralise istungi päevakorra kinnitamist, et teeb ettepaneku küsimus päevakorrast maha võtta, kuna pakilisem küsimus on eelarve vastuvõtmine.

Koalitsioon esitas umbusaldusavalduse vallavanemale 16. veebruaril, põhjendades seda väitega, et Jaanus Raidal ei ole suutnud vallavalitsust tööle rakendada.

Kork põhjendas umbusaldusest loobumist vajadusega võtta vastu olümpiasangareid ja

Seaduse järgi ei tohi umbusalduse läbikukkumise korral samale isikule kolme kuu jooksul samal põhjusel umbusaldust avaldada. Kuna ettepanek võeti tagasi, siis sellist piirangut ei ole.

(OT)

Taas erakorraline volikogu

Täna, 9. märtsil toimub Otepää volikogu istung, kus on päevakorras: Otepää valla 2006. a. eelarve lugemine ja Otepää valla eelarve vastuvõtmine.

Mõlemas küsimuses on ettekandjaks opositsiooni esindaja Andres Arike.

Euro veebilehekülge euro.eesti.ee on avatud

Läheneb ühisraha euro kasutuselevõtu tähtaeg. Selleks, et pakkuda inimestele mitmekesisest infot euro kohta ning selgitada, kuidas toimub euro kasutuselevõtt Eestis, avas Eesti Pank ametliku veebilehekülje www.euro.eesti.ee.

Euroveebist leiab praktilist infot eurost ja selle kasutuselevõtmisest Eestis. Kodulehel saab tutvuda uuringute ja artiklitega, lugeda teiste riikide kogemusest euro kasutuselevõtul ning esitada küsimusi ja avaldada arvamust.

Euroveeb on üks osa riiklikust ettevalmistusest eurole üleminekul. Euroveebist saab informatsiooni eesti, vene ja inglise keeles. Euroveebi avamisüritusel tutvustati ka eurole ülemineku kampaania ametlikku märki "Tere Euro!", mis on kõikidele huvilistele tutvumiseks kättesaadav ka euroveebis.

Otepää Teataja küsimustele vastavad
Vallavanem JAANUS RAIDAL

Rahvaliidu fraktsiooni esimees
JÜRI KORK

1. Milles oli vallavanema umbusaldamise peapõhjus(ed)?

- Fraktsiooni Rahvaliit esimees torpedeeris sihilikult vallavalitsuse tegevust, sest soovis vallavanema asemele panna oma sugulast Kanepi vallast.
- Fraktsiooni esimees soovis ainult ainuisiklikku juhtimist, mitte koostööd vallavanemaga.
- Vallavalitsuse tegevused olid progressiivsed ja ei soovitud nii kiireid majanduslikke edasiarenguid valla elus (investeeringute tulemist).

2. Mida on vallavalitsus teinud ja tegemata jätnud?

- Tegevused on kirjas Otepää Teataja jaanuarikuu numbris.
- Täiendavatest tegevustest anname jooksvalt teada järgmistest 2 korda kuus ilmuvates Otepää Teataja numbrites.
- Ette on võetud palju ja soov oleks otepäälaste elukvaliteeti ja heaolu parandada. Läbi uute investeeringute uute täiendavate töökohtade loomise, elamuehituse ja kortermajade ehitamise, spordi ja kultuuri ning vabaaja veetmise keskuste rajamise jne.
- Tegemata on see, et ei ole suutnud veel 4 aasta lubadusi kahe kuuga teoks teha.

3. Kuidas peaks Otepää edasi arenema ja mis seda arengut praegu takistab?

-Otepää Vallavolikogus mitte tegelda üksteise vastandamisega vaid teha laiapõhjalist koostööd Otepää arendamise ja arengu küsimustes, et Otepäele tuleks rohkem raha ja seeläbi rikastuks ka Otepää keskmine kodanik.
-Ei ole vaja kembelda ja üksteisele "ära teha", vaid tuleks teha koostööd Otepää maine ja elu edendamisel.

Esiteks pean täpsustama - Jaanus Raidalile ei ole avaldatud umbusaldust, umbusaldusavaldus pandi küll volikogu päevakorda, kuid enne menetluse alustamist võttis Rahvaliidu fraktsioon selle tagasi.

Jaanus Raidal on ikkagi ainult poliitik, ta ei ole juhitav ega võimeline juhtima. Nii ei ole ta suutnud seni esitada volikogule vallavalitsuse juhtimise struktuuri, ajades lootusetult sassi aluvussuhted, funktsioonid ja tööjõukulud. Kõik mida ta on ette võtnud täidab eelkõige enesereklaami eesmärki.

Tulenevalt sellest ja arvestades Raidali erilist kirge suurte (ka ulmeliste) arendusprojektide vastu tegi koalitsioon talle ettepaneku asuda valla arendusnõuniku ametikohale. Teise valikuna pakkusime vallavolikogu esimehe kohta - poliitikule sobivam, valla rahvale ohutum - mõlemast Raidal keeldus.

Vallavanema usaldamatus sai siiski alguse temale palga määramisest volikogus. Rahvaliit pidas vallavanema maksimaalseks võimalikuks palgatõusuks 17% eelmise vallavanema palgast ehk 19 000 krooni kuus. Raidal läks aga lisa lunima opositsioonisaadikute juurde ja nii saigi tema kuupalgaks 27 000 krooni. Nende lisaseeklite eest tuli aga tasuda. Nii pidi Raidal viima AS Otepää Veevärgi nõukogu liikmeks tagasi Ilmar Haagi, mehe, kes oli otseselt seotud veetarbijatelt laekunud rahade kuritarvitustega samas ettevõttes. Veel enam - vallavanem on maha vaikinud talle edastatud aedlinnas asuva veevärgi kinnistu (Kolga tee 17) müügi dokumentid, kus müügihinnaks on vaid 54 krooni m2.

Aedlinnas on aga maa keskmiseks müügihinnaks 160 krooni m2. Kolm korda alla turuhinna müüdnud kinnistu müügiotsuse all on jällegi Ilmar Haagi allkiri. Selliseid, oma valimiseelsete lubadustega vastuolus olevaid otsuseid, millised teenivad vaid oma ametiposti kindlustamist, on Raidal teinud rida-misi. Raidali valimiseelset lubadused olid aga sootuks erinevad.

Tulenevalt eeltoodust on praeguse koalitsiooni ja Raidali eduka koostöö võimalused muutunud kaduvväikeseks.

TULUD

ÜSIKISIKU TULUMAKS	2646000
MAAMAKS	580000
RIIGILOIV	30000
KANTSELEI	16000
MAAVARAD	464000
TOETUSED RIIGILT	3965773
TEEDE KORRAHOID	599000
HARIDUSKULUDEKS	1562000
LASTEVANEMATE OSALUS	34000
ÜÜRI- JA PILETITULU	15000
VALLAVARA MÜÜK	500000
SA KIK	62000
TEISED VALLAD	121600
PANGALAEN	935000
A/A JÄÄK	225387
MUUD	13400
KOKKU	11769160

Lühiülevaade Palupera valla 2006. aasta eelarvest

Palupera vallavolikogu võttis 26. jaanuaril vastu valla 2006. aasta eelarve, milles eelarve tulude-kulude üldmahuks on kavandatud 11,8 milj. krooni. See on 2005. aasta tegelikult täidetud eelarvega võrreldes 911 tuh. krooni võrra väiksem ja seda põhiliselt sihtsuunitlusega summade muutumisest. Näiteks kooli remont (-1,4 milj.krooni), mis teostati 2005. a., toimetulekutoetuseks riigi poolt eraldatud summa vähenemine 211 tuh. krooni, kooli hariduskulude vähenemine 100 tuh. krooni jm.

Osa tuluartikleid on aga mullusega võrreldes suurenenud, näiteks plaaniline üksikisiku tulumaks 316 tuh. krooni, plaaniline ressursimaks 277 tuh. krooni, riiklik tasandusfond 653 tuh. krooni, kooliõpilaste lõuna 65 tuh. krooni, hooldajatoetus 122 tuh. krooni, teede korrahoiukulu 264 tuh. krooni võrra.

Seega on alati kahte eelarveaastat omavahel raske võrrelda, osa tulusid-kulusid on võrreldavad, teiste sisu muutub niivõrd oluliselt, et nende võrdlemine muutub mõttetuks. Kui võrrelda aga 2006. a. plaani ja 2005. a. tegelikke tulusid, mis pole sihtsuunitlusega (need on konkreetselt tegevusele eraldatud summad, nagu koolilõuna, hool-dajatoetus, toimetulekutoetus, teede korrahoiukulu jne.), siis näitab arvutus, et valla eelarve tõus on eelmise aastaga võrreldes 5 %.

Kinnitatud eelarve saab aasta jooksul kindlasti täiendavaid vahendeid, mis laekumisel ka lisatakse eelarvesse (investeeringud: Nõuni kultuurimajale taotlus Hasartmängumaksust on rahuldatud, Hellenurme mõisapargile taotlus EAS-is veel läbivaatamisel jt.). Rõhutaksin eraldi erinevust eelmiste aastatega: **tulude poolel** nähakse valla eelarves Nõuni kontorihoonet müüki, mille lõplik hind selgub alles müügitehingu järgselt; valla tuludesse laekub uuest õppeaastast ka Palupera Põhikoolis õppivate õpilaste töövihikute väljaostmiselt laekunud raha - so. eesmärgiga mitte teha vahet valla laste õppimisele erinevates koolides; 2006. aasta 1. jaanuari seisuga pole valla ühtegi krooni laenu, investeeringutaotluste rahuldamisest tuleb aga omaosaluse lisamiseks võtta aasta kestel pangalaenu kuni 935 tuhat krooni.

Sarnase skeemi järgi investeeriti ka eelmisel aastal ja aasta lõpuks suudeti arvelduskrediit ülelaekumiste arvelt katta. Jälgides pidevalt finantskeeme, samas tasakaalukalt investeerides, oleme me aastaid majandanud riskeerimata.

Kulude poolel rõhutaksin eraldi: päris oluliselt muutus sotsiaal-toetuste määramise ja maksmise kord (sünnitoetus 2500 krooni, väljamaksega kahe osas; matusetoetus 1500 krooni, toidutoetus lasteaia lastele 3 krooni päevas, töövihikute toetus kuni 200 krooni õppeaastas jm.), millest aga lähemalt juba mõnes järgmises ajalehenumbris.

Kogu info on kättesaadav vallavalitsusest juba jaanuarikuust. Kulude poolel on ka Nõuni kultuurimaja remont, Hellenurme lasteaia ruumide remont, mis võimaldab avada sügisest teise liitrihma, ühe bussiootepaviljoni rajamine jm. Esitatud on veel mitmeid taotlusi erinevatele rahastajatele.

Suurim osa eelarverahast kulub järjekordselt haridussektoris - 52 %, sotsiaalhoolekandele kulub 16 %, kultuurile koos kolmanda sektoriga 6 %. Volikogu ja vallavalitsuse kulutuste katteks läheb 8 % eelarvest.

Palupera vallavanem TERJE KORSS

KULUD

VOLIKOGU	115910
VALLAVALITSUS, RAHANDUS, ÜLDKULUD	885615
MAAKORRALDAJA	173785
SOTS.TÖÖTAJAD	180390
MAAKORRALDUS	90000
LIIKMEMAKSUD	144755
MAANTEETRANSPORT, KORRALDUS	713600
TURISM	41290
BIOL. MITMEKESISUS, JÄÄTMED, HALJASTUS	280500
KOMMUNAALMAJ., ELAMUMAJ., VALGUSTUS	190245
MUUSIKAKOOLID	109710
HELLENURME RMT.KOGU	116050
NÕUNI RMT.KOGU	131195
HELLENURME KULT.MAJA	84450
NÕUNI KULT.MAJA	364245
PALUPERA PÕHIKOOL	3467995
ALUSHARIDUS	1214480
OSTETUD TEENUS-HARIDUS	990745
ÕPILASLIINID	365000
HOOLDEKODUD	287500
SPORT, VABA AEG, SELTSITEGEVUS	258575
PERETOETUSED	323062
TOIMETULEK	551813
HOOLDAJATOETUS	454000
PÄÄSTETEENISTUS	8000
LAENU TEENINDUS	55000
OTEPÄÄ TEATAJA	56250
KALMISTU	5000
RESERV	110000
KOKKU	11769160

AMETLIK INFO

Sangaste Vallavolikogus

- Otsustati esitada Sangaste valla üldplaneering kooskõlastusringile.
- Otsustati tuvastada järgmiste ehitiste peremehetus: Lauküla külas asuv **Koljaku** elamu, Lauküla külas asuv **Ennu** elamu, Lauküla külas asuv **Aigro** elamu, Kurevere külas asuv **Meleva** elamu ning Lossiküla külas asuva elamu korterid 1 ja 2.
- Otsustati maksta isiklikku sõiduautot ametisõitudeks kasutatavale volikogu esimehele Eduard Aamerile hüvitist 1000 krooni kuus.
- Määrati katastriüksuse sihtotstarve kahele maaüksusele.

Sangaste Vallavalitsuses

- Otsustati väljastada ehitise kasutusluba **osaühingule Jaotusvõrk** Mäeküla külas asuva Aidakumäe liitumishenduse kasutuselevõtuks ning **osaühingule Finlaid** Tiidu külas Togerpuu kinnistul asuva briketihalli ja puidu valmistoodangu lao kasutuselevõtuks.
- Anti nõusolek Mäeküla külas asuva **Maarjalille** maaüksuse 7018 m² suuruse maa erastamiseks **Urve Varesele** ja Kurevere külas asuva **Höbeda** maaüksuse 8775 m² suuruse maa erastamiseks **Aldo Korbunile**.
- Kehtestati abivallavanema ja vallaasutuse Sangaste Pansionaat juhataja kasutuses olevate ametiautode kasutamise kulunormid.
- Võõrandati veoauto GAZ 53-12 tasuta **osaühingule Sanva**.
- Kinnitati **Keeni Põhikooli** õpilaskoha tegevuskulu arvestuslikuks maksumuseks ühe

õpilase kohta 1029 krooni kuus, **Sangaste Lasteaia** lasteaiakoha tegevuskulu arvestuslikuks maksumuseks ühe lapse kohta 2289 krooni kuus ja vallaasutuse **Sangaste Pansionaat** hoolealuse hooldamiskulu arvestuslikuks maksumuseks ühe hoolealuse kohta 4240 krooni kuus.

- Määrati veebruarikuu toimetulekutoetus neljakümne ühele isikule kogusummas 52 591 krooni ja täiendav sotsiaaltoetus viiele alaealiste perekonnaliikmetega toimetulekutoetuse saajale kogusummas 1000 krooni.
- Määrati õpilase detsembrikuu sõidukulu hüvitamiseks õpilaste sõidusoodustused täiendavalt neljateistkümnele isikule kogusummas 3576.30 krooni.
- Määrati õpilase jaanuarikuu sõidukulu hüvitamiseks õpilaste sõidusoodustused kahekümne üheksale isikule kogusummas 9762.30 krooni.
- Määrati puudega inimestele osutatud sotsiaalteenuste kulude katmiseks toetus ühele isikule summas 69 krooni.
- Määrati ühele puudega isikule hooldaja ja lõpetati ühe puudega isiku üle seatud hooldus.
- Määrati ühekordne sotsiaaltoetus kuuele isikule kogusummas 2278 krooni. Rahuldumata jäeti kahe isiku avaldused.
- Võõrandati **Rein Arengule** Lauküla külas asuv Ennu elamu ja Ristee külas asuv Riimuse elamu kogumaksumusega 15 000 krooni, **Angelika Arakule** Sarapuu külas asuv Uusniidu elamu maksumusega 10 000 krooni, **Elo Muisole** Lauküla külas asuv Aigro elamu maksumusega 10 000 krooni, **Alar Niilole** Kurevere külas asuv Meleva elamu ja Pringi külas asuv Vaariku elamu kogumaksumusega 25 000 krooni ning **Randu Riibergile** Lauküla külas asuv Koljaku elamu maksumusega 10 000 krooni.

PLANEERINGUD

Palupera vald

- Palupera vallavolikogu 26.01.2006 otsusega võeti vastu **Palupera farmi** maa-ala detailplaneering ning kuulutati välja nimeetatud planeeringu avalik väljapanek alljärgnevalt: planeering on avalikul väljapanekul Palupera vallamajas asukohaga Hellenurme küla 06. märtsist kuni 20. märtsini 2006. a. kl. 9.00 – 16.00. Kui avaliku väljapaneku käigus laekub detailplaneeringu kohta kirjalikke ettepanekuid ja vastuväiteid, korraldada avaliku väljapaneku tulemuste avalik arutelu ühe kuu jooksul pärast avaliku väljapaneku lõppemist.
- Palupera vallavalitsuse 08.02.2006 korraldusega kooskõlastati **Vaike** kinnistu nr. 3960 (561 m²) detailplaneering ja anti detailplaneeringu käigus moodustatud kolmele katastriüksusele nimed (**Garaazi 6, Garaazi 7 ja Garaazi 8**) ja määrati sihtotstarbed.
- Palupera vallavalitsuse 08.02.2006 korraldusega kinnitati **Ehala** kinnistu nr.18457, **Agariku II** kinnistu nr.1129 ja **Vana-Kissa** kinnistu nr. 1871 detailplaneeringute lähtesisukohad.

Maakondlik programm

- Valgamaa loodussõprade laager **25 010** MTÜ Otepää Looduselts
- Loodusharidusliku õppe süvendamine lasteaias Võrukael **8 430** Otepää valla lasteaed Võrukael
- Loodusharidusüritused Pühajärve põhikoolis 2006. aasta kevadel **15 856** Pühajärve Põhikool

KIKi nõukogu jagab toetusi kolm korda aastas. 2006. a. järgmise voo taotluste esitamise tähtaeg on 15. märts ja maakonnas läbi viidava projekti (v.a. keskkonnateadlikkuse programmi projekti) taotlused tuleb esitada KIK Valga maakonna esindusse aadressil: Kesk 11, Raekoja II korrus, Valga linn.

Keskkonnateadlikkuse maakondlikud projektid aga tuleb esitada KIK Valga maakonna koostööpartnerile MTÜ Otepää Looduseltsile aadressil: Vana-Otepää küla, Otepää vald, Valgamaa.

Taotluste vormid ning lisainfo on olemas SA KIK kodulehel www.kik.ee, lisainfot keskkonnateadlikkuse maakondliku programmi kohta saab e-kirjaga: Otepaa.Looduselts@mail.ee. (OT)

Tervitame Otepää valla uusi kodanikke!

Gea Velthut-Sokka
Agne Velthut
Otepää vallavalitsus

SÜNNID

Otepää vald	
Mariia Liisa Länik	21.02.2006
Palupera vald	
Heidi Udeküll	16.02.2006
Carolyn Kruusmann	24.02.2006

SÜNNIPÄEVAD märtsis

OTEPÄÄ vald			
Laine Jaansoo	Otepää	21.03.1913	93
Selma Savisaar	Otepää	03.03.1914	92
Ernestine Loog	Pilkuse	24.03.1915	91
August Sarv	Pilkuse	29.03.1915	91
Erich Nirk	Otepää	24.03.1917	89
Helju Pettai	Otepää	02.03.1919	87
Helmi Rannas	Otepää	19.03.1919	87
Alfred-Johannes Kikkas	V-Otepää	29.03.1920	86
Karin Logina	Otepää	04.03.1922	84
Miili Korp	Otepää	27.03.1922	84
Koidula Pihl	Otepää	13.03.1923	83
Emilie-Alide Veesaar	Tõutsi	13.03.1923	83
Eduard Pihl	Otepää	04.03.1924	82
Heltona Kivisaar	Otepää	04.03.1925	81
Aino Paul	Raudsepa	05.03.1925	81
Lehta Loorents	Otepää	23.03.1925	81
Virve Saar	Tõutsi	23.03.1925	81
Luise Karo	Otepää	03.03.1926	80
Valve Saan	Otepää	16.03.1926	80
Helju Kont	Otepää	21.03.1926	80
Ludmilla Kergand	Otepää	29.03.1926	80
Valter Jõe	Otepää	30.03.1927	79
Uno-Valter Leius	Otepää	12.03.1928	78
Viktor Linnamägi	Otepää	27.03.1928	78
Heino Napp	Otepää	23.03.1929	77
Hilde Niklus	Arula	01.03.1930	76
Karl Allik	Otepää	07.03.1930	76
Meedi Vou	Otepää	20.03.1930	76
Anita Laumets	Otepää	21.03.1930	76
Koidula Kivipõld	Sihva	30.03.1930	76
Elfriede Siinmaa	Truuta	01.03.1931	75
Anastasia Raudsepp	Otepää	11.03.1931	75
Kalju Loide	Otepää	16.03.1931	75
Arved Parm	Pilkuse	18.03.1931	75
Vaike-Maimu Leius	Otepää	12.03.1936	70
Helle-Maie Kiibus	Otepää	14.03.1936	70
Valentine Kikas	Otepää	16.03.1936	70
Asta Lindsaar	Otepää	27.03.1936	70
Vaive Kivi	Otepää	11.03.1941	65
Maaja Jüris	Pedajamäe	21.03.1941	65
Urve Tiivel	Otepää	16.03.1941	65

PUKA vald

Endla Tammur	Puka	30.03.1916	90
Aksella Grošev	Kolli	20.03.1922	84
Tea Rootalu	Puka	22.03.1922	84
Marta Rõõm	Prange	29.03.1924	82
Kaljo Raadla	Kolli	06.03.1925	81
Helju Pille	Palamuste	14.03.1927	79
Linda Brikker	Puka	01.03.1928	78
Voldemar Kants	Puka	18.03.1928	78
Heljo Leht	Kibena	21.03.1930	76
Urve Popova	Ruuna	12.03.1936	70
Kalju Tamm	Purtsi	12.03.1936	70
Hilja Ader	Kolli	14.03.1936	70
Vilma Kurvas	Kähri	15.03.1941	65

SANGASTE vald

Ilmar Kroon	Lossiküla	02.03.1914	92
Jelisabet Saarma	Keeni	03.03.1917	89
Alma Makats	Restu	25.03.1919	87
Eleonora Tali	Sangaste	09.03.1923	83
Peeter Vanahunt	Keeni	10.03.1925	81
Roseta Lentso	Ädu	18.03.1926	80
Valentina Veemees	Lauküla	01.03.1927	79
Malle Uibo	Sangaste	23.03.1932	74
Aita Stenberg	Kurevere	02.03.1933	73
Tamara Käarik	Mägiste	05.03.1933	73
Helga Visnapuu	Mäeküla	27.03.1933	73
Paula Kirt	Ädu	24.03.1934	72
Leida Pool	Keeni	27.03.1934	72
Harry Sikk	Mäeküla	22.03.1935	71
Jaan Lentso	Pringi	31.03.1936	70
Aino Jääger	Tiidu	14.03.1937	69
Lembit Stenberg	Kurevere	04.03.1938	68
Lembit Lentso	Ädu	19.03.1939	67
Aili-Maria Puul	Keeni	25.03.1942	64
Veera Raja	Kurevere	28.03.1942	64
Laine Saaron	Restu	02.03.1943	63
Ruth Korving	Restu	15.03.1943	63
Piitru Must	Sarapuu	30.03.1944	62
Tõnu Hirv	Restu	08.03.1945	61

PALUPERA vald

Ilda Osbek	Nõuni	07.03.1922	84
Virve Pallav	Palupera	14.03.1923	83
Herman Jäitse	Hellenurme	22.03.1924	82
Elviira Kuleva	Päidla	27.03.1925	81
Olga Leesik	Atra	28.03.1926	80
Linda Järvet	Hellenurme	29.03.1928	78
Karl Parv	Neeruti	10.03.1929	77
Linda Treial	Palupera	23.03.1930	76
Irina Kukk	Päidla	31.03.1931	75
Jaak Voika	Nõuni	01.03.1936	70
Heli Muro	Räbi	24.03.1936	70
Mait Kalberg	Päidla	02.03.1941	65
Ene Toom	Nõuni	21.03.1946	60

Autoettevõtete Liidu liikmed külastasid Otepääd

2. märtsil külastasid Otepääd ning kohtusid vallavanemaga Autoettevõtete Liidu direktor Villem Tori ning tosikond selle liidu liikmetest, teiste hulgas ka AS Sebe omanik Hugo Osula ning AS GoBus juhataja esimees Aivo Pärn.

Mittetulundusühing Autoettevõtete Liit on üleriigiline tegevus- ja kutsealaliit, mis ühendab vabatahtlikkuse alusel vedude korraldamise ja muude transpordialaste teenuste osutamise tegevusi ettevõtteid. Liidu eesmärkideks on igakülgne kaasaitamine veonduse arendamisele Eesti Vabariigis, veondusalaste õigusaktide väljatöötamise osalemise jpm.

Kohtumisel vallavanemaga oli arutluseks Otepää bussitranspordi hetkeseis, selle kitsaskohad, samuti vaagiti ka tulevikuvõimalusi. Oluliseks osutusid oma ala spetsialistide näpunäited ning nõuanded bussitranspordi paremaks korraldamiseks.

Ettepanekuteks olid bussitranspordi ning sellega seonduvad arenguvisionid kajastada ka Otepää valla arengukavas, samuti kaasata kohalikke inimesi bussiliikluse kujundamisse, kuulata nende arvamusi ja seisukohti. Lepiti kokku bussitühenduse loomises Pärnu suunal ning käidi välja idee luua ühendus Riiaga, mis bussitühenduste juhtide poolt lubati ka menetlusse võtta.

Ametliku osa lõppedes tutvusid Autoettevõtete Liidu liikmed valmiva külastuskusega ning tegid lühikese ringreisi Otepää linnas, mille käigus külastati kohalikke vaatamisväärsusi.

Kristjan Rõivassepp

Keskkonna investeringute keskus jagas projektidele raha

Sihtasutus Keskkonnainvesteeringute keskus (KIK) poolt 2006.a. (I taotlusvoor) finantseeritavad meie piirkonna projektid seisuga 28.02.2006.

LOODUSKAITSE

Kaitsealade hooldus
(Projekti nimetus, summa, toetuse saaja)

- Otepää looduspargi ja matkaradade hooldus 2006 **320 000 krooni** Riiklik Looduskaitsekeskus Võru-Põlva-Valga
- Otepää Looduspargi maa-asustuse muutused **70 000** Riiklik Looduskaitsekeskus Võru-Põlva-Valga
- Lustimäe Looduskaitseala korrastamine **87 869** Palupera Vallavalitsus

Pargid ja üksikobjektid

- Sangaste metsapargi taastamine **27 625** RMK puhkemajanduse osakond, Sagadi metsamuuseum
- Otepää looduspargi külastus ja loodushariduskeskuse projekteerimine **408 000** Riiklik Looduskaitsekeskus Võru-Valga-Põlva regioon

KALANDUS

- Nõuni järve jõevähi taasasustamine 2006. aastal **28 000** Valgamaa KKT

KESKKONNATEADLIKKUS

- Otepää looduspargi fotoalbumi koostamine **72 000** Riiklik Looduskaitsekeskus Põlva-Valga-Võru regioon
- Otepää piirkonna laste looduslaager **15 000** Riiklik Looduskaitsekeskus Põlva-Valga-Võru regioon
- Loodusüritused Otepää Looduspargis 2006 **35 190** Riiklik Looduskaitsekeskus Põlva-Valga-Võru regioon

Viimaste aastate rahvastikusündmustest Sangastes

Millel põhinevad andmed?

Artiklit kirjutades olen ma lähtunud andmetest, mille ma saan riiklikust elanikeregistrist ehk rahvastikuregistrist (nn. sissekirjutuse andmed). Saadud andmeid võrdlen ma Eesti Statistikaameti (edaspidi ESA) andmetega. Need kaks allikat annavad erinevad arvud, kusjuures algusaastate rahvaarv erineb umbes 100 inimese võrra. Minu arvates on selle erinevuse üks peamisi põhjusi see, et rahvastikuregistri andmed inimese elukoha kohta ei olnud kõige täpsemad (register loodi 2001. aastal). Kuigi viimastel aastatel on vigade hulk registris vähenema hakanud, on selles ka tänasel päeval palju vananenud andmeid, kuna inimesed vahetavad oma elukohta kiiremini, kui andmeid registrit.

Kui suured on erinevused Eesti Statistikaameti ja Rahvastikuregistri andmete vahel Sangaste valla kohta?

Hakates hindama Sangaste valla elanike arvu muutust avastasin, et see on üsna erinev sõltuvalt sellest, kas aluseks on ametlikult registreeritud elukohta sisaldav Rahvastikuregister (RR) või Eesti Statistikaameti (ESA) andmed, mis on saadud rahvaloenduse andmetele muutusi liites-lahutades. Erinevusi võib näha tabelist nr. 1. Nagu näha, on algselt 131 inimese suurune erinevus aastatega vähenenud ja eelmisel aastal oli see vaid 29 inimest. Minu arvates on huvitav mitte niivõrd arvude vahe, kuivõrd meeste ja naiste arvu võrdlus kahe andmeallika vahel. ESA andmete kohaselt on viimasel kolmel aastal valla naiste arv olnud püsivalt 777, kuid RR andmete põhjal on samal ajal naiste arv vähenenud 50 naise võrra. Siiski võib loota, et naiste arvu vähenemine hakkab peatuma: 2005. aastal olid peamised lahkujad mehed.

Tabel 1 Elanike arvu võrdlus Eesti Statistikaameti ja Eesti Rahvastikuregistri andmete järgi 1. jaanuari seisuga

	1989 a. rahvaloendus, alaline rahvastik		2000 a. enne rahvaloendust		2000 a. rahvaloendus, alaline rahvastik		2001		2002		2003		2004		2005		2006	
	ESA	ESA *	ESA	ESA	RR	ESA	RR**	ESA	RR	ESA	RR	ESA	RR	ESA	RR	ESA	RR	
M	783	819	729	725	820	723	805	716	791	720	793	717	783	...	765			
N	879	827	793	794	830	788	814	777	793	777	767	777	743	...	738			
K	1662	1646	1522	1519	1650	1511	1619	1493	1584	1497	1560	1497	1526	...	1503			

* arvestuslikud andmed, võrreldav RR andmetega
** seisuga 01.04.2002
... andmed pole veel avalikustatud

NB! Rahvastikuregister loodi 01.01.2001 a.

Sangaste valla sotsiaalinspektor PILLE SIKK

Lastelaagri soodustuusikud Sangaste valla lastele

Käesolevaks aastaks on riik eraldanud Sangaste vallale 8 nn. "soodustuusikut" lastelaagrisse. Peipsi ääres asuvasse Remniku Laste-ja Noortelaagrisse on võimalik sõita kuueks päevaks ajavahemikul 6.-11. juuni 2006. a. Tegemist on sportliku puhkelaagriga 7-15aastastele lastele. Tuusiku hind lapsevanema jaoks on 240 krooni (laagri täishind on 1140 kr.), lisanduvad sõidukulud laagrisse ja tagasi ning vajadusel lapse taskuraha. Täiendavat infot laagri kohta saab internetist aadressil: www.lastekaitseliit.ee/lkl.php/82.

Vanematel, kes sooviksid last laagrisse saata, palun esitada vallavalitsusse avaldus laagrikoha saamiseks hiljemalt 20. märtsiks. Kui selleks ajaks ei laeku ühtegi avaldust, lähevad kohad jagamisele teiste valdade vahel. Kui avaldusi on rohkem kui sooduskohti, teeb vallavalitsus valiku ja annab lapsevanematele otsusest teada hiljemalt aprilli lõpuks.

Avaldusse palume märkida avalduse kirjutaja nimi ja kontaktandmed (aadress ja võimalusel telefoninumber) ning andmed selle lapse kohta, kellele laagrikoha taotletakse (nimi, vanus, kool ja klass). Avalduse esitamisel palume kinni pidada laste vanusepiirist.

Vajadusel saab taotleda toetust laagritasu maksmiseks Sangaste vallavolikogu sotsiaalkomisjonilt. Sel juhul tuleb perel lisada avaldusele vastav soov ning toetuse põhjendamiseks andmed enda sissetulekute kohta.

Teiste suviste Eesti lastelaagrite kohta saab infot aadressilt: www.noortelaagrid.edu.ee/noortelaagrid2006.xls. Sel suvel tegutseb Eestis 27 tunnustatud lastelaagrit. Sangaste vallas asuv Piiri laager ja Sihval asuv Kalevi Madsa Puhkeküla võtavad vastu õpilasgruppe ainult koos juhendajatega.

Sangaste vallale lähim laager, mis võtab vastu üksikuid lapsi, on Veski laager Vana-Otepääl, kaugeimaks võib pidada Tuksi laagrit Noarootsis. Laagripäeva hind on laagrites erinev ja ulatub 110 kroonist kuni 212 kroonini päeva eest. Lisaks tavapärasele puhkelaagritele on olemas laagreid võõrkeelte õppimiseks, teatritegevuseks, kunstiga tegelemiseks, sportimiseks jpm.

Kui on asja vastu huvi, siis kindlasti leitakse enda jaoks midagi sobivat. Siinkohal aga soovitus lapsevanematele – ärge jätke laagri valimist viimasele minutile, juuni alguseks on enamasti laagrikohadest juba broneeritud.

sotsiaalinspektor PILLE SIKK

Ränne viimaste aastate jooksul

Nagu eelpool juba juttu oli, on viimaste aastate mehhaaniline iive ehk ränne Sangaste vallas negatiivne: väljaränne ületab sisserännet.

Alates 2002. aastast olen püüdnud jälgida, millistest piirkondadest pärit inimesed Sangastesse elama asuvad ja kuhu meie valla elanikud kolivad. Seejuures olen tähele pannud, et mitme piirkonnaga toimub vastastikune elukohavahetus. Tartu linn ja maakond, Otepää, Valga linn ja maakond, vähem Võrumaa (Antsla, Urvaste, Võru) ja Tallinn on nii kohtadeks, kust elanikud meile saabuvad kui ka piirkondadeks, kuhu meie valla elanikud siit lahkudes elama asuvad. Siiski võib öelda, et viimase nelja aasta jooksul pole meil ühe- või kahepoolset ühendust olnud vaid Hiiu- ja Läänemaaga; üks inimene on tulnud Ida-Virumaalt ja üks inimene lahkunud Harjumaale; kõigi teiste maakondadega on tihedamad või harvemad "suhted" olemas.

Sündimus ja suremus Sangaste vallas

Sündinud laste arv Sangaste vallas on vähenenud alates 1989. aastast, mil sündis 36 last; kõige vähem (14 last aastast) sündis 1999. aastal. Alates 2001. aastast on laste arv jäänud alla 20 lapsele aastas. Eesti Statistikaameti andmete põhjal koostatud jooniselt nr. 1 on näha poiste ja tüdrukute arvu suhte aastate lõikes (tüdrukud on tulba ülemises osas). Joonisele võib lisada, et 2005. aastal sündis Sangastes 15 last, kellest 7 olid tüdrukud.

Suremus on viimaste aastate jooksul ületanud sündimust, vaid 2003. aastal sündis üks laps rohkem, kui oli lahkunuid. Täpsemat võrdlust viimaste aastate lõikes näete tabelist nr. 3.

Aasta	Sündinud	Surnud
2001	22	27
2002	17	36
2003	15	14
2004	17	23
2005	15	19
Kokku	86	119

Kokkuvõtteks

Sangaste valla elanike arv on võrreldes 1989. aasta rahvaloendusega vähenenud üle 100 inimese võrra nii väljarände kui suure suremuse tõttu ja tõenäoliselt jätkub see trend ka edaspidi. Joonis meeste ja naiste vanuserühmade kohta kahe aasta võrdluses ilmestab minu arvates hästi viimase viie aasta rahvaarvu jaotust. Viimase 5 aasta jooksul on eriti vähenenud 25-29 aastaste noorte inimeste arv ja kasvanud 40-44aastaste arv. Võrreldes laste suure arvuga on langus terav ka 20-24aastaste vanusegrupis (126 last vanuses 15-19 ning 98 noort vanuses 20-24 aastal 2005). Nendes kahes vanusegrupis (ehk 20-29aastaste seas) on rahvaarvu langus tuntav ja tegelikult ka mõistetav: just selles vanuses minnakse edasi õppima või tööle väljaspoole Sangaste valda.

Tööst Puka raamatukogus

Puka raamatukogul veereb viies tööaasta uutes kenades ruumides. Möödunud nelja aastasse mahub päris palju muudatusi: uue internetitoa avamine, tänu projektide kirjutamisele kahe lisaarvuti hankimine, samuti mitmed üritused suurtele ja ka väikestele külastajatele. Saadud on raamatukoguprogramm, tänu millele enamasti toimub arvuti abil. Võimaluste piires olen juurde muretsetanud ka inventari, näiteks koopiamasina, uusi riieid jne.

Möödunud aasta suuremate ettevõtmistena nimetan emadepäeva eel toimunud üritusi õpilastele, mis toimusid kahel päeval järjest. Põhjus lihtne: ühel päeval ei mahtunud väikesed joonistajad-lauljad ruumi ära. Sügisel toimus koostöös Puka vallavalitsusega Aksel Tiidebergi sulest ilmunud Puka-ainelise raamatu esitlus. (Kõrvalepõikena olgu öeldud, et raamatut saab osta nii vallamajast kui ka valla kõigist raamatukogudest.)

Ajakohased raamatunäitused vahetuvad 2 korda kuus. Peale näitusi on aga laenuetatud raamatuid, mis aastaid riulis seisnud. Külastatavus on suur, aktiivselt kasutatakse nii internetipunkti kui ka kojulaenuvõimalust, samuti on populaarne kohalugemine. Kohapeal lugeda ja koju laenutada saab 5 nimetatud ajalehti, 12 nimetatud ajakirju. Õpilastele on tellitud 3 ajakirja.

Iga lugeja oma silm on kuningas. Kes pole varem raamatukogus käinud, aga huvi on, palun astuge läbi! Võtke isikut tõendav dokument kaasa ja võibolla leiamegi koos midagi sobivat. Niisama uudistama tulnutele on nii mõnigi raamatukogu püsilugejaks hakanud. Internetipunkti teenuseid kasutama tulles peate olema eelnevalt arvuti- ja internetikasutamise oskustega. Enne arvuti kasutamist tuleb tutvuda kasutamise eeskirjadega ja neist ka kinni pidada.

Kui külastajal tekib soov lugeda raamatut, mida Puka raamatukogus pole, saab selle tellida maakonna teistest raamatukogudest, õppekirjandust olen tellinud tütre kaasabil Tartu Ülikooli Raamatukogust. Möödunud aastal oli tellitud 40 raamatut.

Käesoleval aastal on plaanis vahetada väljatöötaja arvuti, praegune on juba oma töö teinud ja jääb ajale jalgu. Üritustest niipalju, et emadepäeva eel valmistame jälle lastega kaarte, loeme ja laulame. Täiskasvanutele tuleb teoõhtu pensionäridele koos seni veel saladuses külalisesega. Ja ega kõike ette öelda ei saa ega oskagi.

Külastajad, kellel on ununenud mõni raamatukogu raamat tagastamata - olge nii kenad ja tooge see enne suve raamatukokku tagasi! Kindlasti tahavad seda laenutada ka teised lugejad.

Raamatud olid ja jäävad. Palju on räägitud paberandjatele oleva materjali kadumisest, aga sellise väitega pole võimalik nõustuda. Raamatud ning ajakirjandus on kindlasti need asjad, mis jäävad. Eks kõik saab alguse kodunt. Kus kirjasõna au sees hoitakse, seal loevad ka lapsed. Ja see on juba teaduslikult tõestatud - kes palju loeb, see palju teab, kes palju teab, see palju loeb. Iseasi, kui palju just tänapäeva kiire töö- ja elutempo juures aega leitakse. Aga ka veidigi lugemist on hea ...

Ilusat kevade algust kõigile, kes pole unustanud teed Puka raamatukokku!

Puka raamatukogu juhataja ENE MARKOV

Vigade parandus

Jaauarikuu Otepää Teatajas on vallavanem Jaanus Raidali kirjutises ebatäpsus.

Tegelikult on Aire Priks esitanud lahkumisavalduse, aga talle on tehtud vallavanema poolt ettepanek jätkamiseks.

Olümpiavõitjad Otepää öös

Üle tuhande inimese ootas kannatlikult öisel Otepääl olümpialaste saabumist.

Suusatajate võitude tähistamine Otepää keskvaljakul on muutunud traditsiooniks. Siin tervitati Salt Lake City olümpiamängudelt medalitega naasnud Andrus Veerpalu ja Jaak Maed ning seejärel Val di Fiemme MM-i medalitega Kristina Šmiguni ja Jaak Maed.

Seekord ootasid otepäälased esmaspäeva, 27. veebruari hilisõhtul koju kahekordseid olümpiavõitjaid Kristina Šmiguni ja Andrus Veerpalu.

Peomeeleolu algas keset linna püstitatud lava ees juba vähemalt kolm tundi enne oodatute saabumist. Rahvast kogunes päris palju, aga vist on sportlaste suurvõitudega juba harjutud. Eelmiste sarnaste pidudega võrreldes tuli kohale hinnanguliselt kaks-kolm korda vähem ootajaid. Aga kes tuli, see pidutses. Kuigi olümpiakangelaste saabumine venis ja venis, pidasid

ootajad kannatlikult vastu. Rahvast ei häirinud pakane ega aina tihenev lumesadu.

Olümpiasangarite tee pealinnast Otepäele võttis oodatust tunduvalt kauem aega, sest vahepeatused tuli teha ka Paldiskis, Põltsamaal ja Tartus. Lisaks vähendas tuisune ilm sõidukiirust.

Aga viimaks kõlas üle väljaku teade, et oodatavad on Otepää valgusfoori juures. Kellaosutid olid jõudnud selleks ajaks juba pool tundi südaööst edasi liikuda. Otepää noorsuusatajad kandsid peakangelased Šmiguni ja Veerpalu lavale.

Rahva rõõmuhoisete saatel kuulati tervituskõnesid ja võeti vastu kingitusi. Maavanem Georg Trašnov kinkis sportlastele kunstnik Ruudi Treu akvarellmaalid, Otepää vallavalitsus hiigelsuured karumõmmid ja AS Pühajärve Puhkekodu 100000 kroonise tšeki Kristina Šmigunile ning

50000lised Andrus Veerpalule ja Jaak Maele. Kristina Šmigun sai ühtlasi kätte Otepää valla aukodaniku medali.

Nii suusatajad kui ka treenerid pidid vastama õhtujuhtide küsimustele ja lõpuks laulma ja tantsima koos N-Euroga. Kristina Šmigun kinnitas, et tal on hästi hea meel, et rahvas rõõmustab koos suusatajatega.

Lõpuks näitasid suusatajad rahvale oma kolme kuldmedalit. Olümpiavõitjate auks algas ilutulestik, mis konkureeris mõni tund varem telerist nähtu pealinna tulevärgiga.

ARVO SAAL

Mõned mõtted Torino OMi järelkajana

- Suurvõistlustel ei võida juhuslikud sportlased. Imele loota ei saa. Suurvõistlustel ei ole piasiaju – tähelepanu peab pöörama paljudele erinevatele võistlustulemust mõjutavatele faktoritele.

- Suurvõistlustel võidavad suured sportlased – isiksused. Rahvusvahelistel võistlustel edukas sportlane on hea taktik, otsib originaalseid ja ootamatuid lahendusi, oskab jõudu säästa ja on oma tegemistes põhjalik. Ta ei jäta kahe silma vahele ühtegi piasiasja.

- Enamik suurvõistlusi toimub keskmäestikutuningimustes, kus rajad ei ole mitte rasked vaid hullumeelselt rasked, mille läbimisel 90% tavainimestest katkestab.

- Keskmäestikus toimuvateks võistlusteks tuleb valmistuda mitmete aastate jooksul keskmäestikulaagrites.

- Mida raskemad on ilma-, lume- ja rajaolud, seda selgemalt tulevad välja vahed tippude, keskmike ja autsaiderite vahel.

- Kes tahab olla edukas OM-l, see peab olema valmis rahvusvahelisel tasemel treenimiseks

ja võistlemiseks vähemalt 5 aastat. Esimesed 3-4 aastat tuleb teha ränka tööd ja 5. aastal võib oodata häid tulemusi rahvusvahelistel võistlustel. S.t. et valmistumist järgmiseks olümpiaks tuleb alustada juba aasta enne eelmist olümpiat.

- Suusataja peab omama laia maitsemeelt söögiharjumustes, s.t. ei saa keskenduda kitsale toiduvalikule. Kui on harjutud kitsa toiduvalikuga, tuleb kaaluda tõsiselt oma toiduainete kaasa võtmist suurvõistlustele.

- Keskmäestikus tuleb tavalisest rohkem tarbida vedelikku (eriti süsivesikuterikast) ning jälgida, et ei tekiks energiavarude puudujääke.

- Keskmäestikus tuleb alati valmis olla väga kiireteks ilmamuutusteks ning sellest lähtuvalt suuskade ja hooldevahendite kiireks vahetamiseks.

- Suusatamises toimub spetsialiseerumine distantside ja ka tehnikate osas: sprint/distsants, vaba/klassika. Skiatlomis võidavad universaalid.

- Tippvõistlused esitavad suuri nõudeid laskumisoskuste osas. Laskumised valitakse teadlikult sellised, mis võimaldavad võita ja ka kaotada palju. Hea laskumisoskus eeldab järjepidevat ja regulaarset mäesuusatamise kasutamist treeningprotsessis. Laskumistele minnes tuleb mõelda, kuidas võiks selle rajaosa kiiremini läbida.

- Tiitlivõistluste programm on väga nõudlik ja eeldab sellise programmi läbimängimist varem treeningtöö- ja võistlusprotsessis. Igapäevane tegevus peab olema energiasäästlik ning kiiret taastumist võimaldava.

- Suurvõistlustel edukas sportlane peab omama väga häid koordineerimise ja tasakaaluomadusi. Neid on võimalik arendada võimlemisharjutustega ning erinevate pallimängudega.

- Suurvõistlustel edukas sportlane peab oskama väga hästi rütmi muuta ning omama lokaalset lihaskonstruktsiooni – jalgade staatiline jõuvastupidavus ning käte-õlavöö lihased – paaristõuked!

- Kokkuvõttes - tiitlivõistlustel edukas sportlane mõtleb: ma suudan, ma tahan, ma usun!

Lisaks võib öelda, et olümpia esitab osalejatele väga suuri nõudeid, mis erinevad tavapärasest rahvusvahelistest võistlustest. Ettevalmistused selleks suursündmuseks peavad olema väga põhjalikud ja hästi läbi mõeldud. Kindlasti on olümpia suurepärane võimalus näha kogu spordimaailma hiilgust ning tegemisi – selle nimel tasub tänastel tulevikulootustel kindlasti pingutada! See mäng väärrib küünlaid!

Lõpetan Lasse Vireni vastusega ajakirjanikule, kes küsis peale seda kui Viren oli saavutanud Montreali 1976 OM ka teise kuldmedali ning kokku kroonitud kahe olümpia peale neljakordseks olümpiavõitjaks – mis tunne on olla 4kordne olümpiavõitja?

„Tehke 8 aastat järjest iga päev treeninguid ning läbige tuhandeid kilomeetreid. Te ei pruugi küll tulla olümpiavõitjaks, kuid kindlasti saate teada seda, mis tunne on seista olümpial autasustamispuudiumi kõrgeimal astmel.”

suusatreener KALMER TRAMM

Käärikul selgusid Valgamaa noortemeistrisid suusatamises

Märtsikuu esimesel päeval tervitas Kääriku suusastaadion Valgamaa koolide noori suusatajaid suurepäraselt ette valmistatud suusaradade ja kena päiksepaistega.

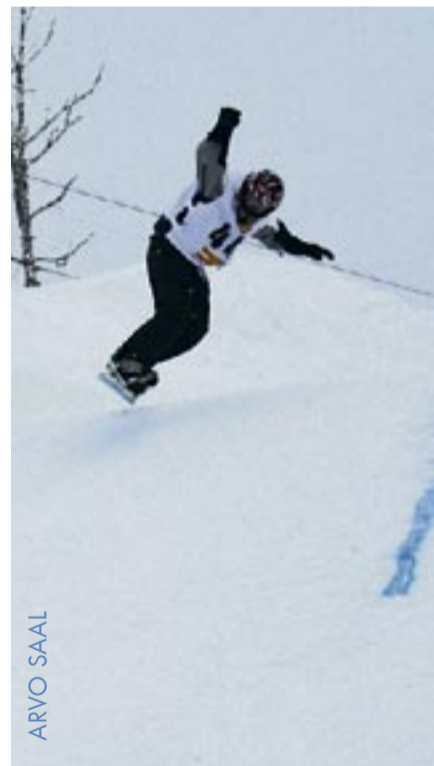
Ühtekokku oli stardis 110 tüdrukut-poissi, lõviosa neist traditsiooniliselt juba mitmendat aastat Otepää Gümnaasiumist. Arvestust peeti neljas vanuseklassis nii tüdrukutele kui ka poistele. Kõige arvukam oli poiste D-klass, kus oli osalemas 30 võistlejat. Suusatati vabatehnikas, võistlusmaa pikkuseks oli sõltuvalt vanuseklassist 1-3 km.

Lisaks Otepää gümnaasiumi õpilastele olid osalemas noored Pühajärve, Ala, Keeni, Hummulu ja Palupera põhikoolist ning Puka keskkoolist. Teist aastat oli arvestus eraldi I ja II liigas. Esimesse liigasse kuulusid need õpilased, kes 2005/2006. aastal olid osalenud vabariiklikel võistlustel murdmaasuusatamises, kahevõistluses ja laskesuusatamises. Teise liigas olid siis kõik ülejäänud noored.

Oma vanuseklassis tulid I liigas võitjateks Lisette-Caroline Anton, Keidy Kütt, Kristin Kalk, Maarja-Cris Tamm, Andreas Veerpalu, Karl Laasik, Keio Kütt ja Sven Kautlenbach. II liigas olid võidukad Lilli Laur, Inge Undrits, Teele Tiidt, Jüri Alter, Jaak Juske, Taavi Kukk ja Taavi Ott.

Meistrivõistluste teine osa – teatesõidud suusatati 7. märtsil ikka Käärikul. Täiskasvanute meistrisid selgitatakse samuti Käärikul kahes osas, 9. ja 15. märtsil. Täpsem info tel 766 6117 Rein Leppikult ja ajalehest „Valgamaalane“.

KALMER TRAMM

Lumekrossis selgusid Eesti meistrisid

Lumelauaklubi Bricole korraldas Väiksel Munamäel Eesti meistrivõistlused lumelauakrossis.

Meestest olid kolm paremat Magnar Freimuth, Mario Visnap ja Andres Püss.

Naistest võitsid medalid Kadri Pihla, Sandra Hinnobert ja Bianca Rannaväli.

Meesjuunioride medalid said Hindrek Väravas, Henri Rään ja Madis Bachmann.

Kuutsemäel ja Tehvandi suusastaadionil peeti mootorsaanide Eesti meistrivõistluste etapid.

Nii Kuutsemäe Cup 2006 kui ka Tehvandi Snowcross 2006 võitja oli noor soomlane Victor Hertten.

Mõlemal võistlusel sai teise koha Eesti parim sellel alal Urmas Uudmäe. Kolmandad kohad said soomlased Jukka Lauhaluoma ja Juuso Loukko.

(OT)

Otepää noorte edu ETV-Hansapanga sarjas

Eesti Suusaliidu poolt 1995. aastal ellu kutsutud sari on sel talvel jõudnud 11. versioonini. Selle aja jooksul on sarjast sirgunud juba mitmeid Eesti suusakoondise liikmeid: Kaspar Kokk, Anti Saarepuu, Erki Jallai, Peeter Kümmel, Aivar Rehema, Piret Pormeister, Kaili Sirge.

Sellel talvel alustati Võrumaal Haanja suusaradadel vabatehnikas sõitudega detsembrikuu viimasel päeval. Teine etapp toimus Mõedakul veebruar alguses samuti vabatehnikas ning lühikestel sprindidistantsidel. Kolmas etapp peeti veebruar viimasel nädalavahetusel Järva maakal Albus Valgehobusemäe radadel ning neljas Ida-Võrumaal Pannjärve suusaradadel.

Kaks viimast etappi suusatati klassikalises tehnikas. Ilmataat on olnud suusatajate vastu lumega väga helde. Kui välja arvata jaanuari külmalaine, meenutab seekordne talv vanu häid aegu 1960. aastatest.

Talvepealinna Otepää noored on esinenud kõikidel etappidel väga edukalt. Taas on saanud kinnitust fakt, et edukaim noorteesindus on ikka Eesti suusamekast. Arvestust on peetud 8 vanuseklassis nii tüdrukutele kui ka poistele.

Kolme etapi kokkuvõttes olid oma vanuseklassis liidriteks Raimo Teder, Andreas Veerpalu, Marko Liiva, Keio Kütt, Anette Veerpalu ja Keidy Kütt. Kolmandal kohal olid Marten Pulles, Maribell Tamm

ja Marju Meema. 4. kohal Jürgen Möttus ja 5. kohal Martin Möll, Gunnar Kruus, Toivo Tammekivi, Morten Priks, Keijo Priks ja Triin Ojaste.

Viimasel etapil Pannjärvel esineti taas väga edukalt. Võitjateks kuulutati Anette Veerpalu, Keidy Kütt, Triin Ojaste, Siim Lehismets ja Andreas Veerpalu (pildil).

Autasustamispuudiumile (5 parema hulka) jõudsid veel Maribell Tamm, Lisette Anton, Marju Meema, Raimo Teder, Jürgen Möttus, Marten Pulles, Martin Möll, Keit Rootsma, Marko Liiva, Hans Teearu, Keio Kütt ja Eeri Vahtra.

Ühtekokku on Otepää noori sarjas osalenud 82, tüdrukuid 29 ja poisse 53. See on tunnustus treenerite Kalju Ojaste, Taivo Tīgase, Kalmer Tramm ja Ants Orassoni mitmeaastasele tööle, mille esimesed viljad hakkavad valmima. Samuti on see tunnustus kõikidele

sponsorfirmadele ja lastevanematele, kes on olnud selleks taustajõuks, mis on võimaldanud üldse nii kaugele jõuda!

Tänu omavalitsuse senisele toetusele, klubi tippsuusatajate Jaak Mae, Kristiina Shmiguni ja Aivar Rehemaadele tulemustele, Eesti Suusaliidu poolsele toetusele on areng olnud selge ja lootusi sisendav. Tahaks loota, et Otepää vallavalitsus arvestab ka edaspidi spordieelarve koostamisel laiapõhjalist tegevust antud spordialal ning oskab hinnata traditsiooni ja sportlike tulemusi, mis aastate jooksul on Otepääle kui Eesti suusamekale kuulsust ja au toonud. Eriti veel tänasel päeval, kui Eesti oli Torino OMI edukaim murdmaasuusatamise riik ning olümpiasangarid Kristiina ja Andrus on meie koduvallast!

Suusasarja viimane etapp peetakse kavakohaselt laupäeval, 18. märtsil Tallinnas Nõmme suusaradadel. Eesti suusakalendris jätkub aga võistlusi kuni 7. aprillini, mil peetakse veel Audentese kevadsprint kodusel Tehvandi suusastaadionil.

Märtsi viimasel nädalavahetusel selguvad aga Pärnumaal Jõulumäe tervisekeskuse radadel selle talve viimase Eesti meistrisid. Seejärel on aga paljudel Otepää noortel plaanis osaleda veel suusavõistlustel üle lahe põhjanaabrite soomlaste juures.

suusatreener KALMER TRAMM

Otepää gümnaasiumi suusatajad võitsid Eesti koolinoorte meistrivõistlused

Veebruar keskul korraldas Eesti Koolispordi Liit Haanjas koolide murdmaasuusatamise meistrivõistlused, kus taas said võistkondliku esikoha Otepää gümnaasiumi noored.

919 punkti kogunud otepäälastele järgnesid 770 punktiga Tartu Miina Härma gümnaasium ja 751 punktiga Tamsalu gümnaasium.

Lisaks võideti mitu individuaalmedalit. Viimaste klasside tüdrukute 1 km sõidus oli kiireim Lisette Anton. Anette Veerpalu kaotas talle 12,6 sekundiga ja pidi leppima 4. kohaga. Kristin Peterson sai 9. koha.

Politsei meistrivõistlused suusatamises

Kunnar Vahi võitis Eesti politsei meistrivõistlustel suusatamises esikoha.

Otepääl toimunud võistlustel edestades ta 30.-39. aastaste va-

nuseklassis narvalast Vjatšeslav Všivtsevit ühe sekundiga.

Teatesõidus lõpetas Lõuna politseiprefektuuri võistkond kolmanda kohaga.

Sama klassi poistest 2 km suusatamise võitis Andreas Veerpalu, Jürgen Möttus oli 9.

Kuuendate-seitsmendate klasside tüdrukute 2 km distantsil said Keidy Kütt 4. ja Marju Meema 10. koha. Poiste võistluses (2 km) aga kuulus otepäälastele kaksikvõit, Hans Teearu võitis ja 11,4 sekundit kaotanud sai teise koha.

Kaheksandate-üheksandate klasside tüdrukutest lõpetas Signe Ilves sõidu 8. ja Grete-Ann Tadolder 9. kohaga. Poistest oli Keijo Kütt kolmas (kaotus võitjale 6,4 sek) ja Morten Priks neljas (13,0).

XIII Kekkose suusasõit

Laupäeval, 11. märtsil algusega kell 12 toimub Käärikul XIII Kekkose suusasõit. Võistlusdistants on 15 km klassikalises stiilis. Samal rajal toimub ka matkasõit.

Eelregistreerimine ja lisainfo internetilehel www.kekkoseraada.ee

Tuhanded rahvasportlased tulevad Otepäele olümpiaadile

Otepääl toimub 2007. aastal kümnes IVV tervisesportlaste olümpiaad.

Eelmisel nädalal pidas Pühajärve Puhkekeskuses koosolekut olümpiaadi korralduskogu eesotsas Eesti Spordiseltsi Kalev esimehe, Riigikogu liikme Peeter Kreitzbergiga.

Arutati paljusid 12.-15. juulil 2007 toimuva üritusega seotud probleeme. Ürituse direktor Rein Meijel andis ülevaate juba tehtust ning plaanidest, räägiti toimkondadest ja ajakavast ning pealinnast tulnud korraldajad kuulasid kohalike inimeste ettepanekuid.

Olümpiaadi kavast on tervisekäimine, jalgratta maantee sõit, maastikuratta võistlus, ujumine ning esmakordselt mängitakse olümpiaadil rannavõrkpalli ja orienteerutakse. Võistlustest vabal ajal korraldatakse külalistele ekskursioone paljudesse Eestimaa paikadesse.

Olümpiaadi korralduskogusse kuuluvad meilt Otepää vallavolikogu esimees Ants Manglus ja Pühajärve Puhkekeskuse juhatus liige Jüri Kork.

(OT)

Nõuni mälumängu võitsid tartlased

Kolmeetapilise mälumängu Nõunis võitis võistkond Kvart Tartust (Leino Pahtma, Tiit Naarits, Vallo Kask ja Rein Ets). Teise koha sai Liivimaa mälu samuti Tartust.

Kolmanda koha ja ühtlasi Valgamaa meistritiitli pälvistid otepäälased Aare Steinbach, Kadri Steinbach, Kaido Mägi ja Mairold Kõrvel. Valgamaa meistrivõistluse arvestuses oli teine Valga ja kolmas Sangaste võistkond.

Kokku osales 11 võistkonda.

TERJE KORSS

Olümpiaennustuse võitis Maaja Laasik

Eestile üliedukad Torino taliolümpiamängud on saanud ajalooks. Kokku on loetud ka meie ennustusvõistlustel osalenute punktid.

Küsisime otepäälaste Kristina Šmiguni, Andrus Veerpalu, Jaak Mae, Aivar Rehema ja Jaan Jürise parimat kohta individuaalvõistlusel, Eesti teatesuusatamise meeskonna kohta 4x10 km sõidus, jäähoki kullavõitjat ning mitu medalit Eesti sportlased võidavad.

Vastuseid tuli kahjuks vähevoitu, aga paremad selgusid siiski.

Ennustusvõistluse võitis 16 punktiga kauaaegne Otepää suusatreener Maaja Laasik. Teise koha sai 13 punktiga Taavo Stepanov, kes ainsana pakkus Andrus Veerpalule kuldmedalit. Kolmas oli ennustusvõistlusel Eino Uibo.

Toimetust võtab võitjatega ühendust.

(OT)

KULTUURIKALENDER

Sangaste valla kultuurikalender

06.-10.03. Teatrikuu: "Teeme ise teatrit" Keeni Põhikool
 09.03. Rahvaloomingu päev – tutvumine pillide, esemete, riiegate jne. Sangaste Lasteaed
 12.03. Lastehommik "Seame sõnu ritta" Seltsimaja
 13.03. Emakeele päev Keeni Põhikool
 25.03. Paastumaarjapäeva kombestik Seltsimaja
 25.03. kell 14.00 KANTRI MARATON Aakre kultuurimaja
 Tantsude nimekiri on üleval Sangaste valla kodulehel www.sangaste.ee Osavõtutasu 10 krooni.

Otepää kultuurisündmused

10.03 kell 19.00 Kultuurikeskuses Karmi jänese näitetrupi esietendus "Joonas", pääse 10.-
 11.03 kell 19.00 Kultuurikeskuses Talvepealinna lõpukontsert "Astor Piazzola tangobellet" (tasuta)
 15.03 kell 18.00 Kultuurikeskuses Otepää Gümnaasiumi kooliteatri etendus "Hei hopsti", pääse 10.-
 16.03 kell 19.30-18.30 Kultuurikeskuses kooliteatrite festival. Valgamaa ülevaatus
 17.03 kell 17.00 Kultuurikeskuses laste lauluvõistluse "Valgamaa Laululaps" – piirkondlik eelvoor
 18.03 kell 16.00 Kultuurikeskuses Otepää Muusikakooli – 30. aastapäeva kontsert-aktus
 20.03 kell 19.00 Kultuurikeskuses Salongteater "lõbusad kurvid" (pilet 40.-)
 23.03 kell 20.00 Kultuurikeskuses kino – "Dick'i ja Jane'i trikid"

Suur linetantsijate pidu Otepääl

Otepää kultuurikeskuses kohtusid 14. veebruaril Otepää, Sangaste, Keeni, Kuigatsi, Puka, Valga ja Elva linetantsurühmad. Korraldaja oli Karin Uibopuu koos oma Otepää linetantsijatega. Peale tantsimise lauldi karaoket ja nauditati Otepää kohutantsijate esinemist. Selline pidu toimus teist korda ja me loodame, et kujuneb edaspidi traditsiooniks. Täname kõiki toetajaid!

Sangaste, Puka ja Keeni linetantsurühmade juhendaja KATRIN KÕIV

Jumalateenistused EELK Sangaste kirikus

12. märtsil, kell 11.00 Jumalateenistus
 26. märtsil, kell 11.00 Jumalateenistus

Armulaud kaetud kõigil jumalateenistustel, kui on laualesoovijaid.

EELK Sangaste koguduse kontaktandmed on: 67001, Valgamaa, Sangaste, Sangaste kirikla.

Telefonid: 769 0495, 516 8127

e-post: pill@hot.ee

Koguduse õpetaja: Ivo Pill

Kiriklike ametitalluste (ristimine, konfirmatsioon, laulatus, matus, kodune armulaud) soovi puhul palume võtta ühendust eeltoodud kontaktandmetel.

Atleedid, komöödiandid ja filosoofid

Möödanikus ammu need ajad, kui olümpiamängud olid vaid hellenite ehk kreeklaste pärisosa. Vahepeale jääb tükk tühja maad alates olümpiamängude keelustamisest 394 pKr. keiser Theodosiuse poolt kuni nende taassünnini – nüüd juba kaasaegsete olümpiamängudena sportlaste rõõmuks ja rahvaste ühendamiseks.

Antiiksete olümpiamängude idee elab ometi edasi. Need on rahu, ausa võistluse ja sõpruse mängud. Vähemasti peaksid olema. Ja loodame, et nii võib ka jääda.

Ega siis Ida-Rooma keisriherra omal ajal aletide jõukatsumisi ainuüksi sellepärast ära keelanud, et neid paganlikul viisil ja hellenite peajumal Zeusi auks peeti. Toonased mängud olid oma aja mõneski mõttes ära elanud, muutunud korruptiivseteks ja eesmärgipäratuteks. Esialgne värskus ning elurõõm oli neist kadunud – nii nagu tervest antiikmaailmast.

Meie atleedid ehk spordivõimlased on sedakorda mängudelt tagasi ja suurema medalisaga, kui oleks julgenud oodata. Eks ole medal see, mis väikese metallitükina võtab kokku treeningu ja vaeva, pühendumuse ja loobumised. Kes on selle tee valinud – au neile! Sest rahvusvahelistelt mängudelt toob igaüks neist kuulsust mitte ainult iseendale ja spordile, vaid ka oma maale ja rahvale. Iseäranis mokkamööda on see ju meile, väikesele rahvakillule, kes ei saa iial suureks arvult, küll aga igatseme olla suured vaimult. Ja ilma vaimuväeta ei saa ka toorest ihurammu olümpia võiduks vormida.

Nii mõnedki skeptikud ennustavad kaasaegsetele mängudele sama tumedat tulevikku, kui see oli antiiksetel. Professionaliseerumine ja laialivalgusus, doping ja esialgse eesmärgi hägustumine. Need märksõnad aitavad osavatel sulemeestel nii mõnegi pessimistliku lugulaulu kokku seada nüüd ja edaspidi.

Kahju oleks, kui see vähimalgi määral nii võiks minna. Sest seni on olümpia võistlused olnud need, mis ühendavad mitte ainult sportlasi, vaid ka miljoneid kaasaelajaid ja huvilisi. On taas, mida vaadata, kui neli aastat mööda läinud, on taas, mille nimel vaeva näha neil, kes jõudu, osavust ja kiirust omavahel mõõtma lähevad. Usun, et olümpiaideel on igaveseks oma koht inimeste seas, hoidmaks ära sõdasid ja vaenu ning ühendamiseks erinevaid rahvaid ausas võistluses.

Antiiksetele mängudele kogunesid Olümpiasse ka poeedid ja laulikud, kometitegijad ja žonglöörid, vilepuhujad ja lüürimängijad. Ka filosoofid ja tarkuseõpetajad ei pidanud paljaks osa saada kiiruse, jõu, vas-

tupidavuse ja osavuse võistumängudest. Nii said mängudest tõelised pidupäevad, mille järgi arvestati isegi aega. Vanad kreeklased ei rehkendanud aastanumbreid meie kombel, vaid ütlesid ikka: see või teine asi juhtus näiteks kahekümne teise olümpiaadi teisel või kolmandal aastal.

Omad kometitegijad on ka tänapäeva mängudel olemas – klassikaliste olümpiaalade austajana vaatlen nendena eeskätt vaatamängulisi spordialasid nagu curling ehk jääkeegel, mogul ehk siis künkalise maa peal vigursuusatamine ja lumelaud koos oma trikitamistega.

Ajad muutuvad ja meie koos nendega. Ja ajahammas proovib järele ka uute alade kestvuse ning olümpiaakõlblikkuse. Ärgu nüüd lugupeetud lumelaudurid ja jääkeegli veeretajad solvugu, et nende alasad pisut huumoriga vaatlen ja näiteks klassikasõidu kõrval pisut kometiselt võtan. Pisut vigurdamist kulub ka ära. Hea vaatamäng võib teinekord üles kaaluda koorma arstirohtusid. Kas pole kena seegi?

Kõige kurvemaks – ja vist ainsana – selles medalirõõmus ja olümpiasäras tegi see, et vaevalt olles oma kangelasid ära oodanud mängudelt, algas kohe mogrimärdide mudamaadlus selle ümber – mida ja kuipalju keegi saab?

Preemiaks, noh! Antiikaja olümpialased said mängudelt vaid loorberipärja. Seevastu nende kodulinnad austasid neid suure lugupeetamisega ja hinnaliste kingitustega, tihti ka väärikate ametitega, millesse neid valiti. Neuland sai omal ajal mootorratta. Palusalu andis Berliinis valu ja sai riigivanemalt talu, seda teab vast igaüks. Ikka vastavalt ajastule ja võimalustele.

Arvan, et rahasse ei saa ümber arvestada olümpialaste pühendumust, tööd, vaeva ja kõike muud, millest võit koosneb. Seetõttu on väiklane uriseda ja olla kade. Jonn on Jumalast antud ja viib sihile – olgu siis spordis või muus ettevõtmises. Kadedus on aga kuradist ja viib teadagi kuhu. Sinna, kuhu sattudes on hilja targutada – aga ma ju ei uskunudki üldse selle paiga olemasolusse!

Loodame, et atleetide ja kometitegijate kõrval saavad kord ka vääriiselt austatud need, kes oma elutöö teinud inimvaimu vallas. Nimetaksin neid filosoofideks. Sest eks olnud antiikaja eeskujuks just atleet ühildatuna mõtetargaga.

Kurb on see, kui meie vaimusuured – Jaan Kross, Ain Kaalep, Toomas Paul, esimesed meeldetulevad nimed paljude seast – jäävad hindamata oma pikaajalise vaimutöö eest. Seegi võiks väljenduda mitte vaid pajukis, vaid riigipoolses tunnustuses maja või muu

TÄHTSÜNDMUSI OTEPÄÄ AJALOOST

890 aastat tagasi (09.03.1116) Otepää kirjalik esmamainimine Novgorodi kroonikas.

85 aastat tagasi (1921) avati Otepää Teatriring, kus näitlejatena tegutsesid Juhan Vaher ja Velj Kudres.

70 aastat tagasi (1936) organiseeriti Otepääl Juhan Vaheri, Ott Raudheidingu ja Jaan Jõgi eestvõtetel teatriring "Ugandi". Menukateks kujunesid vabaõhuetendused Linnamäel.

55 aastat tagasi (1951) hakkas ilmuma Otepää rajooni leht "Kommunismi Lipp", toimetas Tõnu Teder. Ajaleht ilmus kolm korda nädalas väikeses formaadis, trükiti Otepääl. Leht ilmus kuni Otepää rajooni likvideerimiseni 31.01.1959.

15 aastat tagasi (13.03.1991) käis Otepääl EV Ülemnõukogu Presiidiumi esimees Arnold Rüütel ja andis linna napea Jaanus Raidalile Otepää omavalitsuslikku staatust kinnitava tunnistuse. Koos Rüütliga olid nõunikud Heino Luik, Tiit Nuudi, majandusdoktor raimond Hagedberg, politoloog Jüri Hansen ja filosoofiakandidaat Ülo Vooglaid. Arnold Rüütel kohtus Otepää riigimajandis ja linna kultuurimajas rahvaga, külastas Taavi Pargi taastatavat eksiade talu, käis Otepää kirikus ja riigimajandi suurfarmi hoones.

Koostasid HEINO MÄGI ja OT toimetus

hinnalise kingituse näol. Saagu vääriiselt austatud ja hinnatud kõik need, kes oma maale ja rahvale kuulsust toonud ja ärgu olgu meis kadedust ega kaksipidi arvamist.

Prantsuse preester Henri Didon on olümpiamängudele kinkinud deviisi: "Kiiremini, kõrgemale, kaugemale!" Olgu tänased mõtisklused tänuks neile, kes võistlusmängudelt oma maale ja rahvale au ning kuulsust töid, ühelt kodumaiselt hingekarjaselt!

Kaasaelaja ja -rõõmustaja EELK Sangaste koguduse õpetaja IVO PILL

Kirevaid kilde Otepää uus-ajaloost

Meie jäljed jäävad

AILI MIKS

Just nüüd loen kirjutisi ja kuulen sõnavõtte üleskutsetega jäädvustada meie lähiajalugu. Selline soovitus kõlas president Arnold Rüütli kõnes Eesti Vabariigi 88. sünnipäeval, sama mõtet rõhutas Toomas Henrik Ilves oma artiklis "Eesti Ekspressis".

Aastakümneid ajakirjanikuametis olnuna võin isiklike mälestuste ja tollaste kirjutiste põhjal väita, et mitte kunagi varem pole Otepääl

olnud selliseid rahvakogunemisi, nii palju tuliseid vaidlusi, esmakordsuse võlu kandvaid suurüritusi, üksikult või delegatsioonidena saabunud uudistajaid ja suurt eneseharimise tahet nn. ajutreeningul teadlaste ning kõrgkoolide õppejõudude juhtimisel. Ja seda ikka IMO (Isemajandava Otepää) ja kogu piirkonna tuleviku määramisel juba 80ndail aastail.

Kes, kuidas ja mida neist aegadest mäletab, on iseküsimus. Katseks proovisin ennastki ajaloo faktide meenutamisel. Näiteks küsimus: millal, kelle algatusel ja milleks loodi Rahvarinne? Vastus: ettepanek sündis ETV saates "Mõtlemele veel" 13. aprillil 1988 Savisaare,

Lauristini, Järliku, Palmi jt. algatusel, eesmärgina sõnastati poliitilise massiorganisatsiooni loomine perestroika toetuseks. Millal kogunes rahvas Balti ketti, mida on nimetatud kogu maailma ajaloos ainulaadseimaks ühtsuse demonstratsiooniks. Vastus: kolme Balti riiki ühendav inimkett sündis 23. augustil 1989. Ja veel: mida tähendab lühend IME, kes ja millal selle avaldasid? See on nelja mehe (S.Kallas, T.Made, E.Savisaar, M.Titma) idee-projekt isemajandavast Eestist, ja ilmus see esmakordselt ajalehes "Edasi" 26. septembril 1987.

Ärgu lugeja arvaku, et siinkirjutaja esitleb end mälumängija kuldajaga inimesena. Olen hariduselt bibliograaf ja oluliste faktide esitamisel kasutan alati kirjalikku allikat. Seekord ühte oma koduriililt: Mart Laari, Urmas Oti ja Sirje Endre koostatud kogumikku "Teine Eesti" (1996, 519 lk.). Ja poleks ma eelnenuid lõiku valinud just neid fakte, kui neil ei oleks mitmeid ja mitmeid ühendusniite Otepääl toimunuga.

Paljud tänased kaaslinlased on juba lühikesel jutuaJamisel maininud, et neile ei meenu noist 15-18 aasta tagustest sündmustest midagi erilist. Inimese mälu öeldakse olevat lühike ... Otsin endale tuge: kirjalikud allikad aidaku!

"IMO lõpetas, IMO alustab," sellise pealkirja all ilmus ajalehes Valgamaalane (13. mail 1989) Otepää arenduskeskuse juhataja Avo Raidi kirjutis. Tsiteerin: "27. aprilli Valgamaalases lõpetas TPI üliõpilane Jaanus Raidal artikliga ("IMO kontseptsiooni lõpetuseks") tema poolt väljatöötatud mahuka "IMO eesmärkide" avaldamise. 3. mail alustas oma ametlikku eksisteerimist Otepää linna täitevkomitee juurde moodustatud väikeettevõtte, Otepää arenduskeskust "IMO."

Samas artiklis ütles aastakümneid Otepää autorendiditehast edukalt juhtinud Avo Raid, et IMELe üleminekul kogu Eestis puudub keskne lüli, mis kogu sellelaseid ettevõtmisi suunaks ja juhiks.

Tsitaat: "Lohusalu töögrupi poolt väljapakutud projekti Eesti NSV Arenduskomitee moodustamiseks jättis vabariigi valitsus vastu võtmata." Ja veel: "Meie, Otepää juhtkond, siiski nuriseda ei tohi. On ju meil oma kontseptsiooni projekt "IMO" eesmärkide näol ja nüüd ka oma arenduskeskus ... Raidali tulevikunägemuses "IMO eesmärgid" on üht-teist vaieldavat, kuid ta ütleb oma kokkuvõtlikus artiklis õigesti, et pole mõtet teha kriitikat ainult kriitika pärast. ... Täpsustamine toimub aga juba konkreetsete tegevuskavadega, millega me peame kõik samm-sammult ja aktiivselt tegelema."

Paari aasta jooksul käis Otepääl IMO-programmi arutlusi ja ajutreeninguid suunamas terve rida tuntud teadlasi, õppejõude, ühiskonnategelasi. Arenduskeskus võttis oma tiiva alla ka 1989. aasta detsembrist taasilmuma hakanud "Otepää Teataja", usaldades toimetajaameti allkirjutamule.

Nii Avo Raid kui ka Jaanus Raidal seisid ise kõige avalikustamise eesliinil, käies IMO-projekti tutvustavil rahvakoosolekuil esinemas ja nõudes kõige toimuva selgitamist maakonnalehes ja ka "Otepää Teatajas". Aasta möödudes hakkas vähenema nende arv, kes arvasid Raidali ideid hullumeelseiks.

Julgen pakkuda oma tõdemust: kui tollal poleks "hullumeelsete ideede" toetaja ja edasiarendajana leidunud kohapeal targalt arutlevat ja tegusevat majandusmeest, poleks ka Otepääd tänasel moel.

Üks alguse-aegade peamine tegija Avo Raid meenutas: "See oli huvitav periood Eesti ajaloo, kus ei kehtinud enam paljud nõukogude seadused ja veel polnud olemas Eesti omi seadusi. Kõige suuremaks saavutuseks pean seda, et Otepää arengukava (autorid Riho Mällo, Laine Linnamägi ja Avo Raid) hinnati üleriigiliselt üheks paremaks ja tõi meie linnale 1,5 miljonit rubla. See oli tollal suur raha, võimaldas aedlinnaski tänavaid mustkatte alla viia."

Spordi- ja kultuuritööl ei saa mõelda kasu ja ajakulu peale

3 KÜSIMUST SULEV PALLONILE

1. Sihtasutus Valgamaa Fond tunnustas tänava sinu pikaajalist tegevust spordi- ja kultuurialal elutööpreemiaga. Mida peab sellise tunnustuse saamiseks tegema?

Kõigepealt pean ütlema, et mina ei ole midagi erilist korda saatnud. Minusuguseid on maakonnas kümneid.

Ehk on asi selles, et ma ei ole elus kunagi mõelnud, kas spordi või kultuuriga tegelemise eest raha saab ja kui palju sellele aega kulub.

Ja vähemalt pool sellest tunnustusest kuulub mu naisele, sest ühiskondliku tööga saab edukalt tegelda vaid see, kellel on hea naine. Selline, kes lubab sageli kodust ära käia.

Meie viie lapse kasvatamine jäi suu- resti minu abikaasa õlule.

2. Mis on Hellenurme kultuuri- ja spordielus aastakümnetega muutunud?

Kui tulin 1961. aastal Hellenurme, oli maal suur spordihuvi. Kolhoosi spordikollektiivi eestvedaja oli Leonhard Mühlberg, kes algatas Hellenurme karikavõistlused võrkpallis, mis toimuvad tänava juba 46. korda. Meie kolhoosi spordikollektiiv sai eduka töö eest Ülemnõukogu presiidiumi aukirja ja seda anti tookord väga vähestele.

Meie mälumängumeeskond püsis kaua aega ühes koosseisus, käisime isegi Moskvas ja Stalingradis.

Spordi kõrval olen algusest peale osalenud laulukooris ja meeskvarletis. "August Krents tuli Otepäält meie se-

ARVO SAAL

gakoori juhatama, saime mitmel korral vabariigis laureaadi tiitli ja osalesime laulupidudel." Meesansambel esineb paljudel peoõhtutel ja kontsertidel.

Ühiskondlikus korras on teinud muudki peale spordi ja isetegevuse.

Miks praegused noored ei tee nii innukalt sporti? Ehk pole neil head omaelast eestvedajat. Minusuguste vanade kändudega ei ole noortel ju huvitav. Aga palju jääb kindlasti raha taha ka. Vanasti ei kuulnud mina küll küsimust: "Mis ma selle eest saan?"

3. Sul on Hellenurmes maja ja aed, kus tööd jätkub. Miks sa ei pea rahulikult pensionipõlve?

Eks ma tahan end füüsiliselt heas vormis hoida. Kuni tervis lubab, proovin ikka veteranide võistlustel kaasa lüüa. Ja tavaliselt on nii, et kui oled midagi algatanud, siis peadki jääma vedama. Teised muidugi aitavad, aga minu peale kipub ikkagi jääma korraldamine. Ka meesansamblis, millel saab varsti juba 11 tegevusaastat, kujunes kuidagi niimoodi välja, et vedamine on jäänud minu peale.

Veel tahan kaante vahele saada Hellenurme spordiloo. 2000. aastal koostas in raamatu "Hellenurme aegade peeglis" käsikirja, nii et päris võoras see tegevus ei ole.

Küsis ARVO SAAL

Otepää tegutseb ja toimetab

Otepää vallas on toimunud ja toimumas mõndagi huvitavat ja olulist.

22.- 24. veebruarini olid Otepää vallas külas Rootsi Ecerö kommuuni juhid. Külalised tutvusid Otepää vallaga, käisid mõlemas koolis, kus arutati võimalikku õpilasvahetust ja osalesid Iseseisvuspäeva aktusel.

Vallavanem Jaanus Raidal leidis Ecerö kommuuni poliitikutelt toetust Rootsi kuninga ja tema pere visiidiks Otepäele. Raidal loodab, et kuningas puhkab Otepääl 3-5 päeva ja proovib meie suusaradu. Kuna kuningas elab Ecerö kommuunis, siis külalised toetasid Rootsi kuninga mitteametlikku visiiti Otepäele.

Järgmine kohtumine Ecerö kommuuni juhtidega toimub juba selle aasta septembris Ecerös.

Otepääd külastas 4. märtsil Tallinna abilinnapea Kaia Jäppinen, kõneldi Tallinna võimalustest saada 2011.a. Euroopa kultuuripealinnaks. Otepää toetab peale Tartu linna ka Tallinna Euroopa kultuuripealinnaks saamist ja vallavanem Jaanus Raidal kirjutas alla koostöölepingule Tallinna linnaga. Samuti arutati vajadust ehitada nii Tallinna kui Otepäele konverentsikeskused vähemalt 500 inimesele, et suuta toime tulla uute kasvavate võimalustega.

Tulemas on mittetulundusühingu loomine Otepää Ordulinnuse taastamiseks ja Otepää linna aastapäeva tähistamine 1. aprillil.

Sooovin meeldivat koostööd ja kaasalöömist.

Abivallavanem AARE MATT

Eesti Vabariigi 88. aastapäeva aktus Otepääl

Raekoja kolmandal korrusel paikneva saali panid aktusepäeval helisema Pühajärve puhk-pilliorkester oma endiste ja uute mängijatega täiendatud koosseisus. Kontsertosas võttis 30. aastapäeva märkiva Otepää muusikakooli direktor Tuuli Vaher teadustada ja esinema kutsuda oma kooli parimaid noormuusikuid.

Üle pikema vaheaja oli otepäälastele taas tervitusi toomas delegatsioon sõprusvallast Ekeröst Rootsist. Vallavanem Jaanus Raidali ja volikogu esimehe Ants Mangluse aktusekõnedele järgnes tegusate vallaelanike austamine.

Aastavahetuse eel vallavalitsuse tellitud uue, Otepää sümbolikat kandva ja sinimustvalge lindiga kaunistatud Otepää aukodaniku märgi, palju lilli ja sooje õnnitlusi sai Otepää gümnaasiumi kaune saksa keele õpetaja ning sõprusvaldade Tarpi ja Vihti kontaktisik Maila Värk, varasemaist aegadest Otepää aukodanik ja aktusel osalenud Aili

Harald Veeroja, Maila Hõrak ja Evi Lill Otepää medali nominentidena ja Heino Mägi Otepää aukodaniku rinnamärgi õigustatud kandjana.

(OT)

MEILT JA MUJALT

Kirjad Hispaania Päikeserannikult

Tere, lugeja!

Sain oma esimese loo peale päris mitu mõnusat kirja ja tänan Teid kõiki viitsimise eest mind leheveerul märgata.

Seekord võtan Sind kaasa reisile, mille tegin hiljuti koos tütre Triinuga. Läksime Madridi Eesti Vabariigi aastapäeva vastuvõtule, mille korraldamine on Eesti saatkonnal tavaks. Kuna eestlasi on Hispaanias nii-ii vähe, kutsutakse kohale kõik. Klaase kõlistades õnnestub sirgeks ajada mõned äriasjadki, rääkimata võimalusest uusi tuttavaid soetada.

Alustan aga hoopis kirjeldusega, kuidas siit minu kodukandist Madridi saab. Kõigepealt tahan meelde tuletada, et Hispaania on suur maa. Samas on siin head teed. Tavapärase reis Madridi saab alguse kell 7.30 hommikul, mil sõidan Marbellasse bussijaama. Seal väljub 8.30 buss Madridi, kuhu jõuan kell 16. Tundub 700 km kohta päris palju, aga teel tehakse ka üks peatus, buss on luksuslik, antakse kõrvaklapid ja jooke, näidatakse filme. Saaks ka lennukiga, aga bussiga on odavam.

Lisaks kiirele sõidule (100-120 km/h) saab nautida vaateid. Malaga kandis ja Granada ümber on imeilus mäginne maastik. Hetkel lõkendavad Sierra Nevada lumised tipud täies ilus ja lumepiir on u. 500 m kõrgusel.

Jõuame kohale ja saame bussijaamas kokku sõbraga, kes meile nii oma auto kui kodu hüvesid pakub. Kirjutan alla lepingu ühe galeriiga ja siis ongi aeg riided vahetada ning vastuvõtule tormata. Hiljaks ei jää ja saadiku ning tema proua kätt saab surutud mitte just viimaste hulgas.

Vastuvõtul antakse Maarjamaa Rist vanaldasele Hispaania mereväe kindralile. On meeliülendav, et laias ilmas on inimesi, kel Eestile teeneid on õnnestunud osutada.

Edasi peab saadik Rundu kõnet ja läheb lahti üldine jutuvada. Noor ooperilaulja esitab "Ei saa mitte vaiki olla" ja hispaanlased tahaks kohe ka jalakeerutusega jätkata.

Lõpupoole koguneb punt eestlasi ühte nurka ja sellest tehakse paljude erinevate kaameratega pilte. Laulame natuke veel kõik koos ja hakkamegi laiali minema. Traditsiooniliselt liiguvad kõige väsimatumad edasi mõnda baari või kõrtsi. Leidsime lausa ümber nurga ühe moodsa ja päris mõnusa kohakese, kus nalja ja naeru ning põhiliselt hispaaniakeelset vestlust jätkus veel paariks tunniks.

Hispaanlased õhutavad jätkuvalt kõiki tantsima, kuid miskipärast me laulmisest edasi ei saa. Sedapuhku on laulud lastesaadetest.

Järgmine päev, esimene märts on tuuletu ja kaunis kui postkaardivaade. Meil on kindlad plaanid: Muuseum Canal de Isabella II, kus hetkel Kairo muuseumi rändnäitus ja Thyssen-Bornemisza muuseum, kus Vene avangardistide näitus. Enne hommikusööki möödume kirikust ja astume sisse. Olen nimelt katoliiklane ja tunnen end sellegi tõttu siin maal hästi.

Joome kohvi ja ronime metroosse. Kõik linnad, mille all metroorongid ringi kolistavad, on kuidagi lihtsad ja turistile mugavad. Üsna metroopeatuse lähedalt leiame papist püramiidi ja hullavad lapsed. Mis Sa arvad, millega nad üksteist loobivad? Lumega! Tormame tütreaga koos näppima seda suurekristallilist karekülma imet.

Rahvast on muuseumis palju, aga keegi ei tee liigset lärmi. On tohtul hulgal lapsi ja giidid seletavad tähtsamate jubinate juures nen-de olemust. Lugada on ka võimalik. Ainult hispaania keeles. Vaesed uustulnukad!

Neile, kes on näinud objekte, mis meieni kestnud ajaloo sügavustest, pole vaja mainida, kuivõrd muinasjutuline võib olla elamus. Millegipärast jäi mulle kõige kulla ja karra kõrval enam meelde Tutanhmoni voodi, millel ilmselt keegi kunagi ei lamanud, sest tegu oli hauapanusega. Nagu oleks aeg end puu vastu nüskinud ja seda õhendanud. Järele veel paar lehtkulla laiku, mis oma ilus suutsid voodi külge klammerduda. Kahjuks ei tohi sellistes kohtades pilte teha ja nii ma ei saa neid ka saata.

Edasi, ikka metroovoolikuid mööda, kulgesime selle teise muuseumi poole, mis asub täitsa kesklinnas. Muuseumi püsiekspositsioonis on maalid madalmaade 16st sajandist kuni Ameerika 20nda sajandini välja. Suur rõhuasetus on impressionistidel ja, kuigi natuke kaootiline, on kollektsioon vaatamist väärt. Üks tähtteoseid on Rodini marmorskulptuur "Unistus".

Venelaste näitusel olid maalid 1905-1919. a. Kujuta tolaaegset atmosfääri Peterburis ja saad aru kuivõrd pea peale pööratud oli maailm nende kunstnike jaoks. Tuttavamad nimed näituselt on ehk Mark Shagall ja Kandinski, kellest hiljem sai isegi Moskva Kunstiakadeemia direktor.

Antagu mulle andeks, et oma eriala puudutatavatel elamustel nii pikalt peatun, aga see on kord juba nii, et Madridi minnes tehakse mitut asja, et õigustada pikka reisi. Juba palju kordi on külastatavaks muuseumiks olnud minu lemmikgalerii Museo de Arte Moderno de Reina Sofia.

Ja nagu alati, jäi aega väheks, sest kella neljaks pidime juba bussi peal olema. Granada kanti saime päikeseloojangu paiku ja südant hellitas vaade roosadele lumistele tippudele. Andsin endale taas aru, kui väga mulle meeldib see mitmekesine suur maa. Juba pimeduses rannikul sõites ning läbi akna mägikülade tulukesi merel peegeldumas nähes oli kuidagi helge tunne.

Varsti avavad mu agendid Madridis galerii. Ei jõua ära oodata!

MONICA DEL NORTE (DEIVI ORG)

Keeni kooli õpilaste toitlustamisest

Keeni Põhikoolis toitlustatakse õpilasi koolis oma sööklas, kus töötavad kooli palgatud kokad. Söökla ülalpidamiseks ja kokade töötasuks on kooli eelarves eraldatud vajalikud summad.

Meie koolis saavad kõik õpilased tasuta toitu 2002. aastast. Eelnevatel aastatel oli toidupäeva maksumus 6-7 krooni.

Alates 2006. aastast saab kool riigilt iga lapse kohta toidu jaoks 10 krooni päevas. Selle summaga saame lastele lubada mitmekesist, maitsvat ja tervislikku toitu. Arvestades Piimanina projekti toetust, mis toob lastele lauale veel ka lisaks joogipiima ja jogurti, võime toidulauaga väga rahul olla. Riigitoetus andis võimaluse tasuta toitlustada ka ettevalmistusklassi, mis töötab meie kooli juures 5 päeva nädalas.

Nendele kaetakse toidulaud kaks korda päevas ja tasuta. Oleme küsitlenud õpilasi, et teada saada nende arvamust toidumenüü kohta. Tagasiside on olnud positiivne. Loomulikult on toite, mis ei maitse kõikidele õpilastele, kuid mis on tervislikud ning toitainerohked: näiteks ühepäevitoit.

Tänu Sangaste vallavalitsuse ja volikogu toetusele oleme saanud lastele pakkuda maitsvaid lõunaid ja vähendanud perede lisaväljaminekuid seoses kooliskäimisega.

Direktor DIANA SARAPUU

Palupera kooli vastlapäev Meegastel

Vastlapäeva tähistasime tänavu pereüritusega Meegaste mäel. Paraku polnud vanemate osalemine ettevõtmises kuigi aktiivne, aga lapsi oli hulganisti ja neile meeldis mäel küll väga.

Ise nägid nad seda päeva nii...

Lisette: "Meegastel sai mäesuuski lanutada või lumelauda proovida. Paljud kasutasid seda võimalust, kuigi sõitsid ehk esimest korda. Nalja sai siis sellega hästi palju. Mõned kihutasid võssa või veeresid lihtsalt mäest alla. Hirmus palju oli sagimist tõstuki juures. Ühe poisi tõmbas tõstukitross pikali ja nii ta siis sõitiski mõni aeg jalad ees ülespoole."

Krista: "Kuna sõitsin mäesuuskadega esimest korda, siis ei läinud see mul eriti hästi, püsti püsisin vähe, aga sõbrad aitasid jälle jalgadele, kui vaja."

Paavo: "Mul sõber kukkus mitu korda suuskadel istuli, ma ise kukkusin ka, aga ikkagi oli kõigil lõbus, isegi õpetajatel. Alar: "Kolm poissi sõitsid kõigepealt vales mõlvasse alla, sinnapoole, kus tõstuk ei töötanud. Nad ei saanudki enam teistmoodi üles, kui pidid suusad alt võtma ja jalgsi vantsima."

Jüri: "Keegi, kes esimest korda lumelauda proovis, kukkus küll ninuli, aga ajas ennast püsti ja teatas: "Alla ma küll ei anna enne, kui asjale pihta saan." Isegi kaks esimese klassi poissi julgusid juhendaja abiga mäesuuski proovida."

Andres: "Kõige rohkem oli mäel kelgutajaid, nemad lasid alla teisest kohast, mitte suusanõlvast. Eriti lahe oli see, et ka õpetajad lasid liugu. Direktoril oli alguses külm, aga kui ta paar korda mäest alla oli kelgutanud, siis ta enam ei külmetanudki."

Aivar: "Pärast läksime veel sidruniga teed jooma ja vastlakukleid sööma. Mul sai isegi nina vahukooreseks."

Vaatamata võsatiirudele ning korduvatele kukkumistele ning muudele piisäpardustele jõudsid kõik koju tervete ning heatujulistena.

Suur tänu Meegaste rahvale toreda päeva eest!

5. ja 6. klassi õpilaste meenutused noppis kokku õpetaja DAGMAR

Vidrikele tuleb Ajamuuseum – külakeskus

Otepäält Vidrike külla saabudes ja järvele avanevat panoraami imetledes jääb vaatevälja vana mõisaegne hoone. Hiljem on see maja kandnud mitmeid funktsioone. Siin on erinevatel aegadel paiga leidnud sidejaoskond, raamatukogu, sovhoosi osakonna kontor, kauplus. Sõltumata sellest, kas majal on paremad või halvemad ajad, jääb hoone oma keske paiknemise tõttu alati küla keskuseks. Praegugi tuksub siin elu: samas on bussipeatus, õuel käib autokauplus, üle tee on postkastid. Siin on Vidrike süda.

Räsitud ehitis, mis rikkus kauni küla vaadet, jäi silma Tallinnast pärit juristik kirjanikule Martin Napale (pildil), kel naabruses maamaja. Ta hakkas sellisele väärikale majale Vidrike järve kaldal uut hingamist sisse puhuma. Napa leidis, et ajaloost läbi imbutunud hoonesse oleks paslik luua ajamuuseum.

Muuseumi kontseptsiooni tutvustab Martin Napa järgnevalt: "Ajamuuseum eksponeerib aega kõige erinevamate väljendusvormides, sest ajal on palju vorme. Ta annab võimaluse pidada dialoogi ajaga. Nagu võrdne võrdsega, sest ajamuuseumis aja kulg peatub. Erinevad ajad oma samaaegses esituses annavad võimaluse vaadata aega kõrvalt. ... Ajamuuseum on oma olemuselt algupärane ja unikaalne ning teadaolevalt puuduvad tal analoogsed vasted mujal maailmas."

MTÜ Ajamuuseumi (liikmeteks Martin ja Mai-Liis Napa) eestvedamisel on hoone tänaseks saanud kena laastukatuse ning maja taastamisel-üleehitamisel on tehtud märkimisväärne töö. Lisaks oma ressursidele on MTÜ Ajamuuseum leidnud rahastamist Euroopa Liidu fondidest. Euroopa rahadega on pandud uus katus, paigaldatud veetross, elekter, kanalisatsioon, küttesüsteem. Lisaks on saadud rahastus valgustite, arvutite ja mööbli ostmiseks ning paadisilla rajamiseks Vidrike järve kaldale.

Napa sedastab: "On plaan raha juurde taotleda, sest kuigi on tegemist täielikult eraalgatusliku projektiga, on ometi eurorahade kaasamine sellesse projekti õigustatud. Muuseum pole kunagi äriettevõte, vaid missioon ja tänutundeavaldus maale, mis meid üles on kasvatanud."

Hoonesse on kavandatud küla koosolekute ruum, infopunkt, avatud internetipunkt, muuseum, mis kajastaks ka Vidrike külas toimunut, küla raamatukogu ning ajakirja-ajalehe lugemisnurk.

Algselt kavatseti anda üks ruum kauplusele, paraku selgus et harukaupluse loomine on liialt kulukas. Alternatiivina rajatakse sinna näitusruum ning su-

Vidrike külavanema Maarika Oeselgi arvamus

Loodan väga, et lisaks ajamuuseumile tuleb sellest külarahva kooskõlmamise koht. Siia võiks tekkida hubane paik

inimestele, kel kauplusautot või liinibussi oodates vaja aega parajaks teha. Tuleks pakkuda võimalust levimutele ajakirjade ning enamloetavate ajalehtede lugemiseks, kuna paljudel pensionäridel ja paljulapselistel peredel puudub raha ajalehtede-ajakirjade tellimiseks. Külakeskusest võiks saada külasse info levimise paik.

Paljud noored pered vajavad suhtlemiseks arvutit ja internetti. Lastel on kodus vaja teha koolitöid, uuringuid, referaate. Siin loodav internetipunkt võiks anda selleks arvuti abil hea võimaluse. Tuleks tagada sedagi, et

veniiride müügipunkt. Toitlustamiseks sisustatakse köök.

Napa sõnul on valmivatest ruumidest plaanitud jätta avalikuks kasutamiseks külakeskuse ruum koos internetipunkti ja raamatukoguga. Ülejäänud ruumid täidavad Ajamuuseumi funktsioone koos vastavate eksponaatidega ning võimalusega pidada seal konverentse, seminare, kirjanduslaagreid, maali- ja käsitööpäevi ning kindlasti kõikvõimalikke üritusi lastele.

Tulevikus ehitatakse välja teine korrus, millest tuleb seminarikeskus majutusruumidega. Sinna tuleb 10 magamistuba voodite, duširuumide, tualettidega. Lisaks suur seminariruum. Teine korrus peaks hakkama tulevikus teenima, andmaks ressursse esimese korruse haldamiseks.

MTÜ Ajamuuseumil on 2,6 ha maad. Muuseum-külakeskuse territoorium ei piirdu ühe hoonega. Maja vahetusse naabrusesse on plaanitud rajada nii mänguväljakud kui ka vaba aja veetmise kohad, tuletõrje veevõtu tiik, kalastustiik, sepikoda, varemetele on kavandatud rajada seminariruum. Maja juurde soovitakse ehitada vä-

likohvik, taastada veranda. Alumine terrass jääb laste mänguväljakute jaoks. Sealt alla rajatakse tee järveni. Järve äärde soovitakse ehitada uus paadisild. Hetkel tuleb järve minejatel mudas ja roostikus mütata.

MTÜ Ajamuuseumi projektijuht Ain Kaha selgitab, et ajamuuseumi kontseptsioon ei ole lõplikult paigas. Töö käigus tulevad uued ideed. "Vanad majad on põnevad. Nende taastamine on palju põnevam kui projekti järgi lihtsalt uut maja teha," lisab ta.

Kirjanik Napa selgitab muuseumi valmimise protsessi: "Ajamuuseum valmib nagu Tallinna linngi ning raske öelda, millal valmis saab. Tegemist pole hoone valmimisehitamisega, vaid Ajamuuseumi loomisega."

Napa kinnitusele on "Ajamuuseum" registreeritud kaubamärgina Eesti Vabariigis ja "Time Museum" Euroopa Liidus."

EGON VALDARU

EGON VALDARU

Vastlapäev oli vahva

Vastlapäeva tähistavad mõnuga nii väikesed kui ka suured. Keeni kool andis tänavu õpilastele võimaluse valida, kuidas seda päeva veeta. Kellel olid suusad, need võisid sõita Käärikule suusamõnusi nautima. Igaüks sai valida võimetekohase ning meelepärase distantsi. Kokku käis Käärikul suusatamas peaaegu 70 õpilast, so ligi pool kooli õpilastest. Lapsed jäid väga rahule, sest sellistel suusaradadel ei saa sõita ju iga päev. Alljärgnevalt 6. klassi õpilaste mõtteid:

Karin: "Käpuli mäest ülestelemine on just minu ala, aga hakkama sain."

Steven: "Me sõitsime ilusal talvepäeval, eriti põnev oli siis, kui keegi pikali kukkus. Ja mäed olid vinged."

Steve: "Minule meeldis see, kui pikkadel laskumistel tõmbasin kopud värsket õhku täis ja ei tundnudki väsimust..."

Marily: "Mulle meeldisid eriti need laskumised, kus oleksime õpetaja Merlini ja Kerstiga peaaegu avarii teinud."

Anu: "Rada oli väga hea, ilm fantastiline ning tee maitsev."

Need õpilased, kellel suuski polnud, said võimaluse veeta mõnusat talvepäeva kooli ümbruses ning pargis liugu lastes ja võisteldes. Lapsed olid endale vahvaid sõiduriistu valmistanud ning nende ehitamisega vaeva näinud. Kerge rammestusega kontides sai koolisööklas teed nautida. Loomulikult käisid asja juurde vastlakuklid. Vastlapäev lõppes tegelikult alles neljapäeva hommikul, mil kõigile vastlapäevast osavõtnutele veel torti pakuti.

Sõbrapäev Pühajärve Põhikoolis

14. veebruaril tähistas Pühajärve Põhikool sõbrapäeva. Kogu ürituse eest vastutas 7. klass. Vahetunni ajal käis vilgas kirjade valmistamine ning laialisaatmine – kõiki häid sõpru oli ju tarvis meeles pidada.

Ühtlasi valiti õpetajate seast mister Valentine ja miss Valentine, kelledeks osutusid keemia ja füüsika õpetaja Peeter ning inglise keele õpetaja Nele.

15. veebruaril toimus pidulikult esimese koolilehe esitlus, kus tutvustati, millest leht räägib, jagati osalejatele pidulikult esimesed eksemplariid ning plaksutati noortele ajakirjanikele. Koolilehe esimene number oli veel nimetu, kuid samas kuulutati välja nimekonkurss.

Häid tulemusi on saavutanud Pühajärve Põhikooli võrkpallivõistkond, kes saavutas 1.-3. kl. poiste Dumle rahvastepalli võistlustel II koha ning pääses edasi vabariiklikule võistlusele.

Sport on oluline aga terve kooli jaoks. Seda tõestab ka vastlapäeva üritus 28. veebruaril, mil terve kooli lipere läks Käärikule tõestama, kellel on pikim vastlaliug.

Ürituse korraldajaks oli 6. klass, kes oli palju vaeva näinud enda kostimeerimisega. Nii võisid kelgutajad mäe peal kohata kolme vallatut teletupsu ning kulla ja karraga ehitatud kuningannasid. Üritusele õnnestumisele aitas kaasa ka päikesepais-teline ilm, mis tegi tuju heaks nii õpilastel kui õpetajatel.

Keeni kooli õpilasmavalitsuse tegemistest

Jälle hakkab üks õppeveeranditest lõppema. Ka Keeni kooli ÖOV lõpetab veerandi ja edukalt, sest korraldatud on palju meeldejäädavaid üritusi. Viidi läbi rahvastepallivõistlused ning võorkeeltenädal.

Vahva oli 8. klassi korraldatud sõbrapäev: nagu igal aastal, oli ka tänavu avatud postkast, mille kaudu sai sõbrale tervituse saata, oli avatud musipunkt, ning võlukamber, kus ennustati tulevikku, samuti sai sõbrale õnneloo osta. Kõike seda tuli teha koos sõbraga.

Laupäeval, 18. veebruaril peeti ÖOV eestvedamisel ning vallavalitsuse toetusel Sangaste seltsimajas sõbrapäevadiskot: tantsiti ja vaadati rulatajate ning trikiriturite esinemist. Siinkohal tahame tänada Sangaste valla kultuuritöötajat Merlet ning diskorit Aivot, kes tegid suurepäraselt tööd, et pidu õnnestuks.

23. veebruaril tähistasime vabariigi sünnipäeva piduliku aktusega, kus lauldi hümnid ning „Lipulaulu“, esinesid isetegevuslased ning autasustati tublimaid. Eelnevalt olime saatnud presidendile õnnitluse: iga klass valmistas ilusa kaardi ning ÖOV lisas kaaskirja õpilaskonna ning õpetajate poolt.

28. veebruaril tähistasime vastlapäeva: pool kooli ehk need, kellel olid suusad, said Käärikul suusatamas käia, ülejäänud lustisid kooli juures kelgutades, liugu lastes ja võisteldes.

Veerandi lõpuni on jäänud paar nädalat, selle aja sisse mahuvad veel stiilinädal, teatrinädal „Teeme ise teatrit“ ning emakeelepäeva tähistamine.

ELIIS ARENG, Keeni Pk õpilasmavalitsuse (ÖOV) sekretär

PÜHAJÄRVE MEEDIAKLUBI

Toimusid üleriigiliste aineolümpiaadide maakonnavoored

Eesti koolinoorte 45. bioloogiaolümpiaadi piirkonnavoored osales 99 õpilast 13 koolist. Paremad tööd edastati vabariiklikule žüriile.

Meie piirkonnast olid tublimad:

8. klass: 1.Maiko Kangro (Otepää gümnaasium, õp Marge Kaiv), 2.Aile Sumburg (Pühajärve põhikool, õp Pille Kangur) ja 3.-4.Pille-Riin Tikan (Otepää gümnaasium, õp Marge Kaiv).

9. klass: 1.Lilian Leetsi (Otepää gümnaasium, õp Marge Kaiv), 3.-5.Toomas Vihermäe (Pühajärve põhikool, õp Pille Kangur).

12. klass: 1.Steven Smit ja 2.Siret Oja (mõlemad Otepää gümnaasium, õp Marge Kaiv).

Geograafiaolümpiaadi piirkonnavoored osales 53 õpilast 10 koolist. Paremad tööd edastati vabariiklikule žüriile.

Meie piirkonnast olid tublimad:

7. klass: 1.Sven Anton ja 3. Antti Jaaniste (mõlemad Otepää gümnaasium, õp. Ülle Kümmel).

10.-12. klass: 2.Tauri Kuk (Otepää gümnaasium, õp. Ülle Kümmel).

XX ajaloo-olümpiaadi piirkonnavoored osales 87 õpilast 12 koolist. Paremad tulemused edastati vabariiklikule žüriile.

Meie piirkonnast olid tublimad:

6. klass: 3.Georg Niit (Otepää gümnaasium, õp. Kaire Ojavee)

7. klass: 1.-2.Kaur Kaiv ja 3.Antti Jaaniste (mõlemad Otepää gümnaasium, õp. Kaja Raud).

8. klass: 1.Maiko Kangro (Otepää gümnaasium, õp. Kaja Raud), 2.Katri Herm (Puka keskkool, õp. Liidia Saarman) ja 3.Robert Pihelgas (Otepää gümnaasium, õp. Kaja Raud).

9. klass: 3.Signe Rätsepso (Otepää gümnaasium, õp. Heivi Truu).

Gümnaasiumiaste

Teemal "Pärisorjast peremeheks": 1.Pilleriine Alter (Otepää gümnaasium, õp. Anu Saluri) ja teemal "Balti riikide taasiseseisvumine": 3.Peeter Väliste (Otepää gümnaasium, õp Heivi Truu).

Maakondlike olümpiaadide tulemused

Saksa keele olümpiaadil osales 43 õpilast.

Meie piirkonnast olid tublimad:

5. klass: (A-keel) 1.Triinu Aasaroh (Otepää gümnaasium, õp. Egle Tintse).

6. klass: (A-keel) 2.Silja Kuk ja 3.Markus Eensoo (Otepää gümnaasium, õp. Egle Tintse).

7. klass: (A-keel) 2.Sander Sörg (Otepää gümnaasium, õp. Krista Prušinskaja).

8. klass: (B-keel) 1.Enriko Saar ja 3.Rain Mõttus (Otepää gümnaasium, õp. Krista Prušinskaja).

9.klass: (B-keel) 1.Helen Raudsepp ja 2. (Otepää gümnaasium, õp. Krista Prušinskaja).

Vene keele olümpiaadil 6.-9. klassile osales 91 õpilast 10 koolist. A-grupi õpilaste koduseks keeleks on eesti keel, B-grupi õpilastel vene keel.

6. klass: (A-grupp) 3.-5.Ly Albrecht (Keeni põhikool, õp. Vete Hainsoo).

7. klass: (A-grupp) 2.Karl Kadaja (Puka keskkool, õp. Kaja Liigand).

7. klass: (B-grupp) 3.Kristine Davõdov (Keeni põhikool, õp. Vete Hainsoo).

8. klass: (A-grupp) 1.Maiko Kangro (Otepää gümnaasium, õp. Tiia Rootsma).

9. klass: (A-grupp) 2.Helina Kangro (Puka keskkool, õp. Kaja Liigand).

Eelmisest lehest on välja jäänud, et matemaatikaolümpiaadi maakonnavoored saavutas 11. klassi õpilastest teise koha Martin Sala (Otepää gümnaasium, õp. Ene Ever).

Üleriigilisel emakeeolümpiaadil, inglise keele olümpiaadil, vene keel võrkeelena olümpiaadil ja eesti keel võrkeelena olümpiaadil ei olnud piirkonnavoore ette nähtud. Tööd esitati otse üleriigilisele žüriile. Saksa keele olümpiaadil oli sel aastal piirkonnavoore küll ette nähtud, kuid ühtegi tööd ei laekunud. Üleriigiliste aineolümpiaadide lõppvoored toimuvad märtsis-aprillis.

Täpne info üleriigiliste aineolümpiaadide kohta on internetis aadressil: www.ttkool.ut.ee/olympiaadid. Sealt leiab ka lõppvoorudesse kutsutud õpilaste nimekirjad.

(OT)

Ostan talu või vanema maamaja Otepää lähedal, sobivusel tasu kohe.

Tel. 5645 8425 ja 435 8570

Müüa Volvo 940 (tumesinine universaal) 1992. a. Heas korras. Kiire! Tel. 506 8509

Firma NIKPO teeb katlamaju, keskküttesüsteeme ja santehnikatöid. Garantii. Tel. 506 8509

Rendin, ostan 1-4 toal korteri 5805 3751

Soovin üürida 1-2 toal. korteri Otepääl v. selle lähiumbruses. Tel. 5622 9543

Otepää Kinnisvara
Mäe 11, Otepää
Tel. 766 3700,
515 8137
Võtame müüki talu, järveäärse krundi 2-4 toal. korteri, maja ja muud kinnisvara. Üürime korteri või maja-osa Otepääl. www.okv.ee, inna@okv.ee

Mida tähendab kinnisvaraturu jaoks euro tulek?

Eesti tervikuna, kuid eriti mahukalt ning märgatavalt kinnisvaraturg, on viimaste aastatega läbinud kardinaalseid muutusi. Hinnad on tunduvalt kasvanud, inimeste laenuvõimekus, teadlikkus ning soovid muutmises – kõik on justkui ootel. Suuremate linnade hüppeline hinnakasv, elanike ostuvõime tõus ja laenude hea kättesaadavus on kandumas järjest enam ka väiksematesse regioonidesse. Loetletud tegurid omakorda mõjutavad ka kohaliku kinnisvaraturu arengut.

Suurt huvi tuntakse eelseisvate muudatuste, sealhulgas euroraha tuleku, mõjust kinnisvaraturule. Huvi Lõuna-Eesti kinnisvara vastu on viimastel aastatel olnud pidevas kasvutrendis. Tõusnud on seega ka hinnatasemed. Eelkõige kauni looduse ning arhailisuse eest ollakse nõus maksma kohati lausa utoopilisi summasid. Kõige selle juures on aga tunda ka inimeste valvsust seoses euro kasutuselevõtu ning sellega kaasnevate võimalike muudatustega.

Rõõm on siiski meie häid inimesi veidi rahustada. Kinnisvaraturgu tervikuna, hindasid ja vastavalt

ka turu liikumist mõjutavad siiski peamiselt lokaalsed tegurid. Ei välismaalaste kasvav huvi Eesti kinnisvara vastu ega välismaise raha kasutuselevõtt ei muuda meie turu märgatavalt. Mahud, hinnad ning soovid määrab siiski kohalik tarbija ja seda vastavalt majanduse arengule ning isiklikele võimalustele. Seega ei tasu kindlasti euro tulekuga karta või lootuda hindade hüppelise muutusi. Ilmselt on euro saabumisel prognoositav hindade mõningane „ümmardamine“, mis nii kinnisvara kui ka muude toodete-teenuste puhul mõnevõrra mõju avaldab.

Kokkuvõtteks soovitan kõigile, kel kinnisvaratehing mõttes, varuda enda jaoks piisavalt aega, uurida ümber ringi toimuvat, pidada nõu ka ekspertidega. Kindlasti ei tasu euro tulekut karta või sellega kaasnevaist hinnamardustest suuremat kasu lootuda. Kinnisvaraturg liigub siiski oma loomuliku rada ning seega olge aktiivsed ja tehke oma unistused teoks juba täna!

Arco Vara Kinnisvarabüroo Otepää piirkonna maakler JANEK MOROS

Otepää Invaühingu liikmetele

Ühingu üldkoosolek toimub 30. märtsil 2006. a. kell 14.00 Edgari trahteris. Päevakorras on juhatuse ja esimehe valimised. Omaosalus 10 krooni. Palume kindlasti osa võtta.

Müüa lõhutud küttepuid

Hind 320 kr/ m³.

Transporditasu kokkuleppel.

Info tel. 775 2018 ja 527 8041.

IN MEMORIAM

AVO RAID

30.03.1932 – 2.03.2006

Iga lahkumine on valus – kõige valusam on see pereliikmeile. Ent mälestamineenutama jäävad lahkunud ka kõik need, kel kolme aastakümne vältel oli võimalus töötada tollases Otepää autoremontitehases direktor Avo Raidi hoolitseva ja nõudliku käe all.

Oma parimail päevil oli tehasepere 350liikmeline, kelle tööd tundsid ja tunnustasid kolleegid sõsarettevõttest Eestis, Baltimaades, kliendid suures N Liidus ja koostööpartnerid Ungari Rahvavabariigis.

Avo Raidil oli julgust oma elu jooksul mitut puhku alustada ALGUSEST. 1959. aastal, mõned aastad pärast kõrgkooli lõpetamist võttis ta vastu ministeeriumi pakkumise : tuli oma perega Otepääl ja asus peagi rajama kaasaegset tööstuslinnakut Hundisoo tühermaale.

Otepää koolimuuseumis säilitatakse kolme noore kodu-uurija töid 1979st, 1980st ja 1984st aastast teemal "Autoremontitehase vanad töömehed jutustavad".

"Ta oskab juhtida tootmist ja suhelda inimestega, on arusaaja ja sõnapidaja mees," meenutab üks kolleeg. "Temas köidab kõige enam otsekohesus, ausus, võime töölisega igas olukorras meeldival suhelda," on loetlenud oma ülemuse inimlikke väärtusi mitu töömeest. "Temas on peaaegu kõik tippjuhile vajalikud omadused," on lisatud kõike eelnenut siduv mõte.

Kokkuvõtvat hindas Avo Raidi 30 aastat kestnud tööd 1989. aastal üks Raidi töö jätkajaid tehases selliste sõnadega: "30 aastat on selle tehase eesotsas olnud väsimatu direktor, praegune Otepää arenduskeskuse juht Avo Raid. Teda on jätkunud nii tehase, Otepää linna kui ka kogu Valgamaa elu suunamise ja korraldamise juurde. Meie kõigi nimel talle selle eest suur aitäh!"

Sobiks need tänusõnad ka tänasesse päeva, Avo Raidi mälestamiseks. Lisanduseks vaid niipalju, et TEINE ALGUS tuli talle juba Eesti taasiseseisvumise eel, ja niimoodi kümme aastat edasigi - küll arenduskeskust juhtides, teadlastega koos otepäälasi harides-koolitades, küll linnavalikokogu liikmena Otepää tulevikusuundi määrates.

Nii on ta oma elutööde eest kodupaigas pälvinud Otepää aukodaniku nimetuse. Ja nii jääb ta teda lähemalt tundnud inimeste mällu: suure sisemise intelligentsiga, südamesooja ja oma kodupaiga eest alati teel oleva inimesena.

Mälestuskilde kogus Otepää Teataja toimetus

Otepää Muusikakooli uudiseid

Kolmapäeval, 22. veebruaril esinesid Otepää Muusikakooli ja H. Elleri nim. Tartu Muusikakooli akordioniosakondade õpilased Otepää gümnaasiumi algklasside õpilastele. Erinevas vanuses noored akordionimängijad pakusid kuulamiseks mitmesugust repertuaari ning kontserdiga sai mõelda nii vabariigi sünnipäevale, pidada silmas muusikakooli 30. tegevusaastat kui kuulata lihtsalt akordioni erinevaid ja kohati päris põnevaks muutunud kõlavõimalusi.

Reedel, 3. märtsil kogunes muusikakooli saalikesse 11 plokkflöödimängijat, et alustada maratoniga. Tegemist oli eelmisel aastal esimest korda toimunud ja loodetavasti traditsiooniks kujuneva plokkflöödimaratoniga, mille eestvedajateks on Otepää Muusikakooli puhkpilliõpetajad Külli Teearu ja Arno Anton. Üritus seisnes selles, et kõikide õpilaste repertuaari kuulus üks kohustuslik pala. Seekordseks võistumängimiseks olid nooremad õpilased selgeks õppinud kaks Eesti rahvaviisi ning vanemad

pillimängijad Weinbergi "Polka". Maraton andis võimaluse oma võimed proovile panna ning võrrelda end teistega. "Distsantsid" läbiti kokkuvõttes väga edukalt ning lõpetamise puhul sai iga osavõtja šokolaadimedali.

14. veebruaril toimus Jõhvi kontserdimajas ning 17. veebruaril Pärnu kontserdimajas lasteetendus "Lilled mask", millest võtsid esinejatena osa ka Otepää Muusikakooli plokkflöödiõpilased Kaija Põldsepp ja Kristiine Aluvee ning nende õpetaja Külli Teearu.

Etendus haaras endasse muusika, näitekunsti, poeesia ja tantsumisega. Tegemist oli etenduse kuuluvast lavastusest ja kostüümidega. Ja mis peamine - lastele vaatamiseks mõeldud etenduses olid ka esitajateks-tantsijateks ja orkestris mängijateks - just lapsed (kui välja arvata mõned täiskasvanud oma ala professionaalid, kes lastele toeks olid).

"Lilled maski" viimane etendus toimub 9. märtsil Tallinnas Estonia kontserdisaalis.

Otepää Muusikakooli direktor TUULI VAHER

FIE Jüri Raud

Annan kinnisvaraalaast konsultatsiooni ja tegelen Teie kinnisvara müügiga (soovi korral).

Aitan otsida ostmiseks kinnisvara. Avaldan internetis muid kuulutusi (ka pildiga) oma kodulehel, ajalehes Kuldne Börss, Soov ja mujal, vastavalt soovile.

Tel. 769 6575, 528 3950 Laatre, Valgamaa
e-post: juri@jurikinnisvara.ee
kodulehekülg: www.jurikinnisvara.ee

Südamlik kaastunne Urvele perega armsa
ELMAR AUGUST KERGE
surma puhul
Naabrid Nõunist majast nr. 1.

IRENE REBANE
17.10.1927 - 23.02.2006

Vaikus ja rahu olgu sinuga, mälestused jäävad meiega
AVO RAIDI
Mälestame ja avaldame siirast kaastunnet abikaasale ja poegadele perega.
Töökaaslased ja sõbrad Tõnu, Elsa, Malle, Evi, Õnne, Ene ja Lea

Mälestust Sa hellalt pälvitud austust, sõnu häid. Kodusoosus, arm ja hellus meile hinge sinust jäid!
Kallist ema, vanaema, vanavanaema
ADELE VIKS' i
26.03.1922 - 27.02.2006
mälestavad kolm põlvkonda

Südamlik kaastunne abikaasale ja poegadele peredega
AVO RAIDI
kaotuse puhul
Harald abikaasaga

Mälestame sügavas leinas alati abivalmis asutajaliiget
AVO RAIDI
Avaldame kaastunnet lahkunu lesele ja poegade peredele
Endise a/k "Tõuka" liikmed

Sangaste lossiaias lasti vastlaliugu

Sangaste rahvas tähistas traditsioonilist vastlapäeva laupäeval, 4. märtsil. Ilus, päikseline ilm lausa kutsus toast välja. Lossi taha nõlvakule kogunes suuremaid ja väiksemaid kelgutajaid ning suusatajaid. Mõnel pisemal tuli lausa pisar silma, kui

kelk arvas heaks poolel teel ümber minna või pehmesse lumme keerata. Täismeele arvestuses sõitis mäest alla ka vallavanem Kaido Tamberg.

Osavõtjaid oli üle poolesaja ja viietunnisesse programmi mahtus palju erine-

vaid ning toredaid võistlusi: pikim liug, suusamine, ühe suusaga sõit, täpsuslaskmine, jääpall, reesõit ja kaardimänguvõistlus „paaristurakas“. Öhtul jätkus pidu lossis ansambliga Jukebox, toimus mälumäng ja esinesid tantsijad Sangastest, Keenist ja Kuigatsist.

Ükski sündmus aga ei toimu juhuslikult, vaid suurepärase koostöö kaudu. Korraldajad Aivar Oja, Gunnar Sarapuu, Rein Areng, Kaupo Kõivuste ja Merle Tombak tänavad tublisid abilisi Vete Hainsood, Hiie Vähit, Merlin Kikast, Tõnu Varjunit. Aitäh Enno Moreli meeskonnale, kes hoolitsesid lõunasöögi ja õhtuse peolaua eest. Täname Keeni naisrahvatantsurühma, Kuigatsi ja Keeni kantritantsijaid ja juhendajaid ning tublit mälumängu korraldajat Tiiu Ivaskit.

Ikka on nii, et vallavalitsus ei saa alati hakkama ainult oma rahakotiga. Vastlapeo korraldamisele panid öla alla Sangaste valla tublid ettevõtted Sanwood, Landhaus, Sanva, Kesa-Agro, Silva-Agro ja Sanlind.

Olge edaspidi ikka sama aktiivsed, abivalmid ja osavõtlid ja meil saab veel palju toredaid sündmusi olema!

MERLE TOMBAK
ARVO SAAL

Kogume mälestusi krahv Bergi perekonnast ja Sangaste lossist

Koostöös perekond Bergiga Kanadast on kavas hakata koguma Sangastega seotud inimeste mälestusi.

Kogumise eesmärgiks on jäädvustada juba ajalooks muutunud tõesündinud lugusid, mälestusi tööst ja elu-olust. Kogutud materjal oleks abiks Sangaste koduloomuuseumi loomisel.

Esmalt soovime jäädvustada mälestusi tuntud rukkikrahvi ja tema perekonnaliikmete elust ning Sangaste lossikompleksiga seonduvatest töödest ja tegemistest. Kõik, kes soovivad oma mälestusi jagada, võivad kokku leppida aja vestluseks.

Info tel. 512 7248, 769 0495 RIINA PILL

Otepää AMS-i liikmetele

Aasta üldkoosolek toimub laupäeval, 18. märtsil 2006. a.

algusega kell 11.00 Otepää aiandusmajas J.Hurda 5.

• Päevakorras aruanded, 2006. aasta tööplaanid.

Osalejate registreerimine ekskursioonisõitudeks kirjapanemine algab kell 10.

Vapramäe-Vellavere-Vitipalu Sihtasutuse MATKAPÄEVAD MÄRTSIKUUS:

• Pühapäeval 12. märtsil algusega kell 12.00 SUUSAMATK Vellaveres. Kogunemine Vellavere loodusmaja parklas. Matka pikkus ~ 10 km. Sõidame üle lumiste põldude. Retkejuhid Raimond Pihlap ja Jana Stets. Info tel 5 531 192. Osavõtutasu 25.- krooni täiskasvanu, lapsed kuni 12 aastat tasuta.

• Reedel 17. märtsil algusega kell 20.00 ÖHTUNE LATERNAMATK Elva-Vitipalu maastikukaitsealal. Kogunemine Elvas Tartumaa Tervisespordikeskuse parklas. Retkejutt Aini Hermann. Vajalik eelregistreerimine tel 51 939 664. Osavõtutasu 25.- krooni nii täiskasvanutele kui lastele.

Otepää Muusikakooli

O T E P Ä Ä
M U U S I K A K O O L

30. aastapäeva KONTsert-AKTUS ja sellele järgnev vilistlaste koosviibimine
18. märtsil kell 16.00

Otepää Kultuurikeskuses (Virulombi 2)

Vilistlastel palume osavõtumaks 100 kr. tasuta hiljemalt 10. märtsiks Otepää Valla valitsuse arveldusarvele

10202008200001 (SEB Eesti Ühispank)

Märksõna: "muusikakooli vilistlane" ja lisada nimi.

Otepää Teataja

Ilmub alates märtsikuust kaks korda kuus.

Lehes saab avaldada kuulutusi ja reklaame.

2006. aastal on reklaamihinnad järgmised:

1 lehekülg	290x380 mm	5000 kr
1/2 lk	142x380, 290x190	2500 kr
1/3 lk	290x130, 93x380	1750 kr
1/4 lk	142x190, 290x95, 191x144	1300 kr
1/8 lk	93x144, 142x95, 290x46	700 kr
1/12 lk	93x95, 190x46, 44x190	500 kr
1/24 lk	93x46, 44x95	300 kr
1/48 lk	44x46	150 kr

Hindadele käibemaksu ei lisandu. Kordusreklaami avaldamisel on soodustus 10%.

- reakuulutus maksab 20 krooni rida.
- leinakuulutus 40 krooni, koos salmiga 60 ja koos fotoga 100 krooni.

Reklaame Otepää Teatajasse saab saata e-kirjaga aadressil: teataja@otepaa.ee. Kuulutusi samal aadressil või postiga Lipuväljak 13, Otepää 67405. Kuulutusi võtavad vastu ka Otepää, Palupera, Puka ja Sangaste vallavalitsused.

PANGABUSSI

Nüüd saad kõik oma rahaasjad korda ajada PANGABUSSI peatustes.

Hansapanga buss peatub 21. märtsil, 4. ja 18. aprillil ning 2., 16. ja 30. mail

Pukas kaupluse A ja O juures kell 14.25-15.25 Sangaste vallavalitsuse juures kell 16.30-17.15

Bussis saad:

- oma kontole sularaha panna ja välja võtta
- teha arvuti abil makseid
- sõlmida erinevaid lepinguid

Pangabussi sõiduplaan: www.hansa.ee, küsi lisa 631 0310. Näeme siis.

ÄRA KÜTA ÕHKU!

Kontrolli oma maja soojapidavust, telli termoanalüüs!

Sooviksid kütte eest vähem maksta?

Ükski maja ei ole 100% sooja pidav. Soojuskadu ei ole üldjuhul silmaga nähtav, küll aga väljaminekuna tuntav. Ehitusjärgus või juba valmis ehitatud hoonete soojapidavust on võimalik kontrollida termokaameraga. Spetsialist teeb Sinu majast kaameraga ülesvõtted, teostab analüüsi ning näitab arvutis või paberkandjal lekkekohad. Lekete likvideerimine aitab Sul kokku hoida energiat ja seeläbi säästa olulisel määral raha.

Mida termoanalüüs võimaldab?

Termoanalüüs annab ülevaate ehitise niiskuskahjustustest ning õhu- ja soojaleketest.

Termoanalüüs võimaldab:

- uste ja akende isolatsiooni kontrolli
- küttekollete ning korstende seisukorra hindamist
- pinnaaluste elektri- ja torujuhtmete asukoha määramist
- avastada soojaveetrasside lekkeid ning ummistusi.

KUTSU MEID KOHALE!

Regsil OÜ
www.regsil.ee
regsil@regsil.ee
GSM: 52 51 216

Sooduspakkumine 9. - 31. märtsini:

✿ Šokolaad Kalev mustika ja riisi 95 g (104,21 kg)	norm. 12,50	9,90	✿ Oilio toiduõli 1 l	norm. 14,90	12,90
✿ Šokolaad Kalev tume kirsitük- kidega 100 g (99,00 kg) UUDIS!	12,50	9,90	✿ Frikadellid 350 g (Rakvere LK) (59,71 kg)	24,90	20,90
✿ Gutta multinektar 1 l	13,90	10,90	✿ Lastevorst 1 kg (Wöro)	35,90	29,90
✿ Hernesupp suitsulihaga 530 g (Felix) (28,11 kg)	18,50	14,90	✿ Broilerikoib jahutatud 1 kg (Tallegg)	39,90	31,90
			✿ Tualettpaber Daisy 4 rulli (1,48 rull)	7,90	5,90

meie

10 maakonnas, üle 40 kaupluse!

IMBI POOD, Lipuväljak 13a, Otepää

Tule! Tutvu! Üllatu!